

FFB-28/2011.
(FFB-47/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2011. október 3-án, hétfőn, 9 óra 2 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 515. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
Tájékoztató hazánk parlamenti helyzetéről, a parlamenti elleni védekezésről, a 2011. szeptember 30-ig végzett munkáról és annak eredményeiről	5
<i>Dr. Kardeván Endre (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, válaszok, hozzászólások</i>	9
<i>Jordán László (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal) kiegészítője</i>	10
<i>Kérdések, hozzászólások a meghívott vendégek részéről</i>	17
<i>Kérdések, hozzászólások a bizottsági tagok részéről</i>	21
<i>Válaszok, reflexiók</i>	24
Jordán László (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal)	24
Dr. Páldy Anna (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)	27
Szalkai Gábor (Vidékfejlesztési Minisztérium)	27
<i>Ajánlás elfogadása</i>	28
Egyebek	28
<i>Ajánlás elfogadása</i>	28

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató hazánk parlagfűhelyzetéről, a parlagfű elleni védekezésről, a 2011. szeptember 30-áig végzett munkáról és annak eredményeiről

Előterjesztő:

Vidékfejlesztési Minisztérium képviselője

Nemzeti Erőforrás Minisztérium képviselője

Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője

2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Oláh Lajos** (MSZP), a bizottság alelnöke
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Nagy Andor (KDNP), a bizottság alelnöke

Bartos Mónika (Fidesz)
Bodó Imre (Fidesz)
Fejér Andor (Fidesz)
Fülöp István (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz)
Bödecs Barna (Jobbik)
Kepli Lajos (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Bácskai János (Fidesz) dr. Nagy Andornak (KDNP)
Bányai Gábor (Fidesz) Kepli Lajosnak (Jobbik)
Fülöp István (Fidesz) megérkezéséig Fejér Andornak (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz) Bartos Mónikának (Fidesz)
Sebestyén László (Fidesz) Bödecs Barnának (Jobbik)
Tóbiás József (MSZP) dr. Oláh Lajosnak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Kardeván Endre élelmiszerlánc-felügyeletért és agrárigazgatásért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Szalkai Gábor főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Jordán László elnökhelyettes (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal)
Prof. dr. Nékám Kristóf szakértő (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)
Dr. Páldy Anna szakértő (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)
Dr. Juhászné Halász Judit elnök (Parlagfümentes Magyarországért Egyesület)
Kelemen Andrásné alelnök (Parlagfümentes Magyarországért Egyesület)
Sobrik György (Parlagfümentes Magyarországért Egyesület)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 2 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. OLÁH LAJOS (MSZP), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Szeretettel köszöntöm meghívott előadóinkat, kedves vendégeinket, a bizottsági tagokat! A bizottság helyettesítésekkel határozatképes. Előzetesen kiküldtük a napirendet, egy napirendi pont van, a köré csoportosul a mai napunk, ez a tájékoztató hazánk parlagrafűhelyzetéről, a parlagrafű elleni védekezésről, a 2011. szeptember 30-áig végzett munkáról és annak eredményeiről, második napirendi pontként pedig az egyebekben lesz majd néhány megtárgyalandó kérdés. Kérdezem a bizottsági tagokat, hogy van-e ezzel kapcsolatosan észrevétel, kérdés, módosítás. *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor kérdezem, hogy ki az, aki egyetért az előbb elmondott napirendi pontokkal. Szavazzunk! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag megszavazta a napirendi pontokat. Határozatképesek vagyunk, már tovább erősödött a határozatképesség. Köszönöm szépen.

Államtitkár úr, parancsolj!

Tájékoztató hazánk parlagrafűhelyzetéről, a parlagrafű elleni védekezésről, a 2011. szeptember 30-ig végzett munkáról és annak eredményeiről

Dr. Kardeván Endre (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója

DR. KARDEVÁN ENDRE (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Először is bemutatkoznék, mert biztos van, aki még esetleg nem ismer: dr. Kardeván Endre, a Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára vagyok, egyben országos főállatorvos is – ezt mindig hozzáteszem, mert elég sok minden kapcsolódik ehhez is, akár tetszik nekem, akár nem. Mielőtt belekezdenék a mondanivalómba, annyi tájékoztatást engedjenek meg, hogy ha elmondtam a mondókámat, akkor nekem sajnos el kell mennem, mert egy külföldi bizottságot kell még fogadnom, de kollégáim itt maradnak, és minden szakmai kérdésben tudnak válaszolni, tehát rendelkezésre állnak majd, sőt nekik is lesz bizonyos előadandójuk, amennyiben azt az idő még engedi. És akkor nekikezdenék.

A parlagrafűvel fertőzött területek csökkentése, azaz a súlyosan allergén gyomnövény pollenszámának drasztikus csökkentése kiemelt társadalmi összefogást igényel. A kormány az elmúlt évek mentesítési tapasztalatait alapul véve a 2010. évben komplex stratégia kidolgozását kezdeményezte. A Vidékfejlesztési Minisztériumban 2010 szeptemberében megalakult a parlagrafűcsoport, amelynek kiemelt feladata a parlagrafű-mentesítési stratégia kidolgozása. A parlagrafűvel fertőzött területek csökkentését célzó stratégia 2011 tavaszán került elfogadásra. A VM-stratégiát kiegészíti az érintett társmisztériumok, a KIM, a NEFMI, a BM, az NGM, illetve az Allergia-parlagrafű kerekasztal véleményével készül a kormány-előterjesztés, azaz a komplex parlagrafű-mentesítési stratégia, amely a hatóság, a civil szervezetek és a gazdálkodók véleményét is figyelembe véve összefoglalja a szükséges intézkedéseket.

Külön öröm számomra, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága előtt kollégáimnak már több alkalommal volt lehetőségük beszámolni a parlagrafű-mentesítés helyzetéről, és most személyesen is részt vehetek a bizottság ülésén. Oláh képviselő urat minisztériumunk tavaly, azaz 2010. július 14-e óta 59 alkalommal tájékoztatta a kormány parlagrafű-mentesítési munkájáról. Szeretném megköszönni, hogy képviselő úr kérdéseivel segíti közös munkánkat a parlagrafű elleni küzdelemben.

A parlagrafű-fertőzöttség visszaszorítását elsősorban a földhasználók jogkövető magatartása eredményezheti, ezért a hatósági eljárás erősítése mellett szükség van a

folyamatos társadalmi tudatformálásra, szakmai, oktatási fórumok szervezésére. A megelőzés szempontjából a legfontosabb az oktatás, az ismeretterjesztés és az oktató, tájékoztató jellegű kommunikáció a földhasználókon túl a társadalom széles rétegei számára.

A mentesítésre vonatkozó felhívások megkezdődtek, és folyamatosak a médián, illetve az illetékes szakhatóságokon keresztül. 205 önkormányzat nyert a Vidékfejlesztési Minisztérium által kiírt „Parlagfümentes település” című pályázaton. Az önkéntesség európai éve keretében meghirdetett pályázatra csaknem 600 település jelentkezett, a nyertes önkormányzatok 250 ezer forint vissza nem térítendő támogatásban részesülnek. A program nemzeti összefogásra szólított fel, amelynek alappillére az önkéntes jogkövető magatartásra nevelés, a közösségi felelősségvállalás erősítése, a gyommentesítési kampányok szervezése. A 2011-es Sziget Fesztivál Civil Szigetén figyelemfelkeltő, szórakoztató módon tájékoztató jellegű, mégsem unalmas, de a Vidékfejlesztési Minisztérium parlagfü elleni stratégiájához kapcsolódó hasznos információkat, tájékoztatásokat adtunk a fiataloknak. A Vidékfejlesztési Minisztérium idei parlagfü elleni közérdekű védekezések támogatása című fejezeti előirányzat felhasználási tervében kiemelt szerepet kap az országos aerobiológiai hálózat működésének támogatása is, hiszen a lakosságot közvetlenül érintő, naprakész információ szolgáltatása igen fontos feladat. Az európai régióban Magyarországnak mint a legfertőzöttebb országnak kulcsszerepe van a parlagfü-mentesítés területén. Irányítani, illetve koordinálni kívánjuk a nemzetközi együttműködést. A genfi székhelyű Nemzetközi Parlagfü Társaság jelenlegi elnöke, dr. Kómió Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, így személye által közvetíteni tudjuk a parlagfü-mentesítésben szerzett tapasztalatainkat, illetve a stratégiaalkotás, a döntés-előkészítés során kiemelten alapozhatunk a társaság szakmai tapasztalataira.

Az összehangolt kormányzati munka jegyében az idei szezonra a „Parlagfümentes település” pályázat mellett a Nemzetgazdasági Minisztérium is pályázatot hirdetett az országos közfoglalkoztatási program támogatására, meghívásos úton a parlagfü által legfertőzöttebb kistérségek számára. A meghirdetett programok sikeresen lezajlottak. A Vidékfejlesztési Minisztérium és a kormány a közvetlenül rendelkezésre álló források többszörösét fordította, fordítja közfoglalkoztatásra és közmunkaprogramok indítására, amelyek közvetve és közvetlenül egyaránt nagy szerepet játszanak a parlagfü és egyéb allergén gyomnövények kiirtásában. A 2011. évben sikeresen lebonyolított és megvalósult közmunkaprogramokat folytatva indokolt a programban végzett feladatok kiszélesítése a parlagfü elleni védekezéssel. Az általunk javasolt feladatok konkretizálását csak a parlagfúról az előző években országosan elkészített veszélyeztetettségi térkép alapján, illetve a közmunkaprogram által a szakterületek képviselőinek bevonásával lehet megtenni. A parlagfü-mentesítést már kora tavasszal meg lehet kezdeni, amit június végéig meg kell valósítani, majd a növény virágbimbóinak kialakulását kell megakadályozni a vegetációs időszak végéig. Mivel ez a gyomnövény erősen allergizáló hatású virágzása idején, ezért a közmunkaprogram azon résztvevői számára, akik ezen időszakban irtják a parlagfüvet, védőfelszerelést kell biztosítani.

Az összehangolt kormányzati munka jegyében az idei szezonra a Vidékfejlesztési Minisztérium önkormányzatok számára kiírt „Parlagfümentes település” pályázata mellett a Nemzetgazdasági Minisztérium is pályázatot hirdetett az országos közfoglalkoztatási program támogatására, meghívásos úton, a parlagfü által legfertőzöttebb kistérségek számára. Az alábbi területeken kezdeményezzük a program kiszélesítését, amelynek főbb vonalait az alábbi 10 pontban fogom ismertetni:

Közfoglalkoztatás a vízügyi szektorban, az ár- és a belvízmegeelőző védekezést szolgáló programokban, a területi vízgazdálkodási és árvízvédelmi létesítményeknél – gátak, ártéri területek, csatornák – a parlagfü virágzását megelőző irtása, mivel már a 2011. évi

foglalkoztatási programban is kiemelt feladatként szerepelt ezeknek a területeknek a parlagfű- és egyéb allergéngyom-irtása is.

A második az erdészeti közmunkaprogram a parlagfűirtásra fontos cél lehet a magán- és az állami erdészetek közfoglalkoztatási programjaiban is, különösen a friss tuskózással megbolygatott területeken és az erdőszéleken, árkok mentén. Külön figyelmet kell fordítani továbbá az elmúlt 2-3 évben körülbelül 15 ezer hektáron megvalósult erdőtelepítésekre, ahol a parlagfű megjelenésére kell számítani. Ezen területek parlagfű-mentesítése során mindenképpen a kaszálást tartjuk megfelelőnek. A fő cél az őshonos flóra kialakítása, amely a kapálás, illetve a terület újbóli megbolygatása miatt nem vagy csak soká fejlődne ki. Szintén célkitűzés volt már a tavalyi évben a parlagfű irtása is, ugyanakkor a közfoglalkoztatottak számát indokolt 5 ezer főre emelni – a tavalyi évben körülbelül 3500 fő foglalkoztatása valósult meg.

Közfoglalkoztatás a nemzetipark-igazgatóságoknál. Hazánk mind a tíz nemzeti parkjában folyik közfoglalkoztatási program. Itt is kiemelt szerephez juthat a közmunkaprogram keretében az invazív, allergén gyomnövények eltávolítása a természetes ökoszisztémából. Alapvető, hogy ne hagyjuk a parlagfüvet ezeken a területeken megjelenni, elszaporodni. Állami feladat a nemzeti parkok, védett természeti területek rendben tartása, a példamutatás. A 2011. évben a nemzeti parkokban 350 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség, azonban célunk ezt a számot ezer főre bővíteni, hogy a védett területek teljes egészén kivitelezhető legyen a parlagfümentesség.

Idegenforgalmi és vasúttisztasági program. Indokolt az idegenforgalmi és vasúttisztasági program folytatása a Balaton, a Tisza-tó, a Fertő tó és a Velencei-tó partjának legalább 2 kilométeres körzetében és az ország legfontosabb vasútvonalainak mentén, fontos a turisztikai látnivalók környékén és a megközelítési útvonalainak mentén a parlagfű megjelenésének és virágzásának a megakadályozása céljából. Ha a főbb turisztikai látványosságok parlagfümentesek lennének, kivédhetőek azok a kritikák – akár külföldiek is -, amelyek szerint a turisták száma csökken a parlagfű-koncentráció riasztó adatai miatt. Az eddigi tapasztalatok szerint a közmunkaprogramokkal sem tudtak teljes körűen eleget tenni a parlagfű-mentesítésnek ezeken a területeken a nagyobb területnagyság miatt, ezért indokolt több közfoglalkoztatott felvétele a programba. Továbbá célszerű kiterjeszteni a programot a vasúti szárnyvonalakra is. Javasolt a közfoglalkoztatottak számának megduplázása, vagyis legalább 4 ezer fő alkalmazása.

Közmunka a közutak mentén. A közutak mentén továbbra is kiemelt feladatként kell kezelni a gyommentesítést, a parlagfűirtást, ezért az állami tulajdonban, illetve használatban lévő területeken továbbra is indokolt a közfoglalkoztatottak alkalmazása, és a 2011. évi tapasztalatok alapján itt is célszerű megemlíteni a foglalkoztatott közmunkások számát 1500-ról legalább 3 ezer főre, ezáltal nagyobb terület mentesítésére nyílik lehetőség. Azonban az ingatlanok tulajdoni viszonyainak tisztázása elkerülhetetlen, hiszen a közfoglalkoztatottak által végzett munka elsősorban az állami tulajdonú területeken indokolt, vagyis továbbra is alapvető cél kell legyen, hogy a földhasználó a saját területén maga végezze a gyommentesítést.

Közmunka a parlagfűvel fertőzött 50 kistérségben. Tavaly június közepén célzott közmunkaprogram indult a parlagfű-mentesítésre az ország 50, parlagfűvel legfertőzöttebb kistérségeiben. Továbbra is lehetőséget kell biztosítani a települési önkormányzatoknak mind a négyórás, mind a nyolcórás közfoglalkoztatás keretében dolgozók számára a parlagfű elleni védekezés mint alapfeladat ellátására. Itt szeretném megjegyezni, hogy a jövőben a célunk elsősorban a hat- és nyolcórás foglalkoztatás, mivel akkor éri meg igazán annak, aki kimegy, a négyórásnál ez nem biztos, lehet, hogy jobban jár, ha kiszámoljuk, pár ezer forinttal, hogyha otthon ül a foteljában. Fontos, hogy ne csak önkormányzati területeken történjen meg a parlagfűirtás, hanem olyan állami területeken is – belterületen áthaladó vasútvonalak, állami

szervek használatában lévő belterületi ingatlanok -, amelyek nem az önkormányzatok kezelésében állnak, továbbá azon parlagfüves területeken, amelyek idős, beteg, szociális segítyből élőknel található, vagy rendezetlen tulajdonviszonyú tulajdonosok ingatlanain vannak. Javasolt a program országos szintre való kiterjesztése, lehetőséget biztosítva ezzel, hogy további városok, falvak is pályázhassanak. Ezért várható a közfoglalkoztatottak számának növekedése legalább 10 ezer főre.

Parlagfü-mentesítési brigádok létrehozása kistérségi szinten. A 2011. évi konzultációk eredményeként felmerült az igény a parlagfüvet kapával, a kifejezetten veszélyeztetett kapáskultúrák – napraforgó, kukorica, olajostök, s a többi – sorközeiből eltávolító, megyei, esetleg kistérségi szinten elérhető brigádok létrehozására. A parlagfüvel fertőzött területek tulajdonosai önköltségi áron vehetnének igénybe a közfoglalkoztatás keretében alkalmazott brigádokat, amelyeket az önkormányzatokon keresztül lehetne igényelni. A rendszeres átlagos évjáratú és agronómiai körülmények esetén költségesebb a helyesen és hatékonyan végrehajtott gyomirtásnál, viszont elérhetővé teszi a gazdák számára fizikai munkaerő igénybevitelét, ami az előző években gondot okozott. A parlagfü-mentesítési brigádok pedig kistérségi szinten, helyben juthatnak munkához, feladataikat a megyei kormányhivatalok felügyelik. A brigádok méretét és létrehozását a megyei vetésszerkezet és az előző évi parlagfü-fertőzöttség alapján lehet meghatározni. Mivel Magyarországon 175 kistérség van, ezért indokolt legalább 350 brigád kialakítása, legfőképpen július és augusztus hónapokban. A programban részt vevő közmunkások részére a parlagfü virágzásának idején mindenképpen védőfelszerelést kell biztosítani.

A parlagfü-felderítők települési szinten történő alkalmazása. Célszerű lenne közfoglalkoztatottak alkalmazása a parlagfüvel fertőzött területek felderítésére bel- és külterületeken, amelyek az érintett település közvetlen szomszédságában található, különös tekintettel a zártkertekre. Ennek megvalósításához természetesen elengedhetetlen egy megelőző oktatás megszervezése a résztvevőknek, illetve egy tananyag kiadása, amely többek között tartalmazza a parlagfü különböző fenológiai állapotában készített fényképfelvételeket is. Attól függően, hogy kül- vagy belterületről van szó, meg kell határozni a minimális parlagfüfolt-nagyságot, amelynek a későbbi felkeresése a gyommentesítés és a hatósági eljárás céljából indokolt lehet. Ha a munkavégző csak pár szál parlagfüvet talál, akkor célszerűbb lehet a parlagfü azonnali, gyökerestől való kitépése. A résztvevőknek feltétlenül kell egy helyi, kisléptékű térkép biztosítása, amelyen szerepelne az aktuális, rá vonatkozó útvonalterv. A helyszíni bejárás során ugyanezen térkép alkalmas lehet a megtalált folt bejelölésére is.

Közfoglalkoztatottak bevonásával a parlagfúról szóló tájékoztató anyagok terjesztése. A lakosság tájékoztatása továbbra is fontos feladat, hiszen az elsődleges cél a földtulajdonnal járó felelősség tudatosítása, a földhasználók jogkövető magatartásának javítása. Ezen szemlélet szélesebb körben való megismertetésére célszerű közmunkásokat alkalmazni többek között szórólapok terjesztésére, osztogatására. A tájékoztatás nem idényszerű munka, hanem egész évben végzendő, tudatformáló tevékenység.

Általános iskolások oktatása, a parlagfüvel kapcsolatos tudnivalók ismertetése. A parlagfüvel kapcsolatos ismeretek minél szélesebb körben történő megismerését szolgálhatja már az általános iskolások osztályfőnöki óra keretei között megvalósított oktatása felsőfokú végzettséggel rendelkező álláskereső bevonásával. Természetesen az ebbe a programba bevont közfoglalkoztatottak előzetesen megfelelő szaktudással rendelkező szakemberek által olyan képzést kapnak, amely biztosítja a parlagfüvel kapcsolatos ismeretek készségi szintű elsajátítását.

A parlagfü-fertőzöttség visszaszorítását elsősorban a földhasználók jogkövető magatartása eredményezheti, ezért a hatósági eljárás erősítése mellett szükség van a folyamatos társadalmi tudatformálásra, amit oktatással, ismeretterjesztéssel fogunk elérni.

Mindenkinek tisztában kell lennie azzal, hogy a végső célt, a pollenzám jelentős csökkenését egyik napról a másikra nem lehet elérni, hosszú, kitartó és következetes, a társadalom minden tagjának aktív részvételét igénylő feladatok állnak előttünk.

Amit én most elmondtam, abban gyakorlatilag nagyon sok közmunkaprogram szerepel, és lehet, hogy ez esetleg első nekifutásra meglepő. Komoly munkát fejtünk ki most abban az irányban, hogy megpróbálunk egy olyan közmunkaprogramot összeállítani a parlagra, amit a BM-nek is át tudunk adni, tudniillik úgy néz ki, hogy ha ezt előre tudjuk, még az idei évben is be lehetett volna vonni egy sokkal nagyobb közmunkaprogramot, mert lett volna rá pénzügyi fedezet, azonban ezt előre nem lehetett tudni. Most egy olyan megállapodás született a KIM-mel, illetve a BM-mel, hogy a tárcánk készít egy olyan közmunkaprogramot, amely nagyságrenddel nagyobb, mint ami idáig volt, és megpróbáljuk ezt bevetni a parlagra-mentésnél, illetve a parlagra-irtásánál is. Nagyon remélem, hogy ennek meglesz a megfelelő eredménye, tudniillik pillanatnyilag számomra is úgy tűnik – lehet, hogy rosszul látom, bár nem hiszem -, hogy legtöbbit a kézi munkával tudjuk tenni ebbe az irányba, annál is inkább, mert mint azt, azt hiszem, mindenki tudja, pénz általában nem áll nagy mennyiségben rendelkezésre a parlagra-irtásra és a parlagra-programra, bár próbálunk minél több pénzt kisorsolni erre a célra, ezt ígérem. Elég sokat hajtottuk az összegeket, csak valahogy... azért van egy gazdasági minisztérium is, amely ezeket, többek között ezeket a tételeket is csökkenti valamilyen szinten – természetesen nem akarom rájuk tolni az egészet.

Körülbelül ennyit kívántam elmondani, kollégáim még nagyon szívesen állnak rendelkezésre, ők szakmai dolgot is hozzá tudnak még tenni, és van egy kis film a repülőgépes felderítésről, hogyha van idő, azt is meg lehet majd tekinteni, én azt hiszem, az is egy eredményes munka, bár elég költséges. Köszönöm szépen a figyelmet, és elnézést kérek, még egy picit tudok maradni, körülbelül 10 percet, utána sajnos el kell mennem.

Kérdések, válaszok, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. A közmunka, amit elmondott, valóban nagyon imponáló, hogyha ennek egy része megvalósul, azt gondolom, már jelentőset léptünk előre bizonyos szegmensekben. Engedje meg, hogy még mielőtt elmegy, egy konkrét kérdést hadd tegyek fel önnek, hiszen ez az egyik leginkább, legtöbbször felvetett probléma: a koordináció kérdésköre, hisz most is látszik azért, hogy ez is több tárcát, a közmunka is több tárcát érintő ügy, nem beszélve még akkor az oktatási és az egészségügyi vetületeiről. A parlagra-foglalkozók jelentős része azt szeretné, hogyha inkább egészségügyi, mint agrárproblémaként lenne kezelve a parlagra-kérdés, és legutóbb a zöldombudsman tette azt a javaslatot, hogy legyen kormánybiztos a parlagra témájában. Engedje meg, hogy megkérdezzem, hogy mi a tárcá álláspontja ebben, a kormánybiztos kérdésében. Köszönöm szépen.

DR. KARDEVÁN ENDRE (Vidékfejlesztési Minisztérium): A kormánybiztos kérdéséről miniszteri értekezleten is volt szó nálunk, éppen azért, mert hallottuk ezt természetesen. Nekem, illetve a tárcának az a véleménye, hogy nem feltétlenül kell kormánybiztos, vannak olyan szakembereink, akik a koordinálást meg tudják tenni. Én magam is beszéltam az utóbbi időben elég magas szinten ebbe a koordinálásba, tehát államtitkári szinten több minisztériummal tárgyaltunk ez ügyben, és ennek, remélem, az lesz a vége, hogy sokkal nagyobb összeg, nagyságrendileg nagyobb összegek fognak rendelkezésre állni a közmunkaprogram keretében erre a célra. Az más kérdés, hogy természetesen még az egészségügyi tárcát is be kell ebben vonnunk, sokkal jobban, mint amilyen kapcsolatunk

eddig volt a parlafű terén, de azt hiszem, hogy ezt is meg tudják tenni a kollégáink. Ez egy tárcának a véleménye, hogy véleményünk szerint kormánybiztos nélkül is megoldható.

ELNÖK: Köszönöm. Nem szeretném kinyitni az ezzel kapcsolatos vitát, mert akkor az a néhány perc, amíg az államtitkár úr itt tud lenni, nem lenne elég erre a dologra...

DR. KARDEVÁN ENDRE (Vidékfejlesztési Minisztérium): Bocsánat, még annyit, hogy el nem zárkozunk azért ettől, azt el kell mondanom.

ELNÖK: Illetve lenne egy tiszteletteljes kérésünk. Még zajlik a parlafűvel kapcsolatos 2011-es események lezárása akár a hatósági eljárások, akár minden egyéb tekintetében. Hogyha a bizottság mondjuk 2011. november 15-éig kaphatna egy összefoglalót 2011-ről, hogy hogyan és mint történt, az eljárások tekintetében mit tartanak eredménynek – ön már felsorolt néhány dolgot, ami 2012-re való kitekintés -, akkor azt nagyon megköszönnénk. És még az előző parlamenti ülészakban, talán májusban volt egy ülésünk, amelyen Nagy Andor képviselőtársammal, alelnöktársammal magunkra vállaltuk, hogy valamikor az év végén tartanánk egy nagy konferenciát a parlafű témájában, ahol szeretnénk a tapasztalatokról, illetve a jövőbeni tervekről most már konkrétabban is egy országos fórumot tartani, ott is számítanánk az államtitkár úr és a minisztérium hathatós támogatására. Köszönöm szépen, hogy eljött, államtitkár úr, és akkor sok sikert a nemzetközi tárgyaláshoz!

DR. KARDEVÁN ENDRE (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Természetesen megígérem, hogy ezt a jelentést meg fogjuk küldeni az idei év eredményeiről. Annyi van, hogy abban azért nem vagyok biztos, hogy november közepéig minden adatunk meglesz, mert a bírságokkal kapcsolatban még lehet, hogy nem jutunk a végére, de ami adatot addig tudunk, azt természetesen prezentáljuk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Ki az, aki folytatná? Jordán úr? Parancsolj!

Jordán László (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal) kiegészítője

JORDÁN LÁSZLÓ (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Jordán László, a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal növény-, talaj- és erdővédelmi elnökhelyettese vagyok. Én egy kis PP-s előadással készültem, ha megengedik, akkor átmegyek a géphez, és onnan folytatnám. (*Közbeszólás: Mikrofonba legyen szíves!*) Akkor ülve fogom előadni. (*Előadását vetítés kíséri.*)

A meghívóból, úgy láttam, nagyon sokan lesznek jelen még ezen a rendezvények, akik a korábbi időszakban nem voltak jelen, ezért egy teljes körű, átfogó anyaggal készültem, hogy hogyan is áll a parlafű-mentesítés, honnan indult, és mi a vége. Úgy látom azonban, hogy akik jelen vannak, mind ismerős arcok, úgyhogy az elején csak nagy vonalakban szólnék a témáról, átugranék részeket.

A parlafű nem volt mindig kiemelt növény, 2005-ben lett először nevesítve mint különös eljárásrendet érdemlő probléma. Az akkori növényvédelmi törvény módosításával kezdődött a kimondottan parlafű elleni jogi szabályozás. A különös eljárási szabályok, tehát az akkori államigazgatási eljárási törvény alól ki lett véve a parlafű kérdése. Idő közben a növényvédelemről szóló törvényből élelmiszerlánc-felügyeleti törvény lett, de a parlafű-mentesítés szabályai tulajdonképpen továbbra is éltek.

A Földmérési és Távérzékelési Intézetnek a 2010. évi szennyezettségről készült térképe látszik a képen. Jól látszik az, hogy Bács-Kiskun megye, Pest megye, illetve Szabolcs

megye, valamint Hajdú megye északi része fertőzött a leginkább parlagfűvel, helyenként Baranya, Somogy megye úgyszintén nagyon fertőzött – a műholdas felvételek ezt az eredményt hozták ki.

Nagyon nem mennék bele a számháborúba és a rendeletek ismertetésébe, hiszen a lényegét talán már mindenki ismeri. Amit esetleg kiemelnék, az az, hogy nagyon sok problémát okozott nekünk az elmúlt években, hogy sok rendelet-, illetve jogszabály-módosítás a szezon kellős közepére esett, és így egy beindult eljárást más szabályok alapján kellett folytatni. Ez nagyon sok problémát okozott, és most igyekszünk minden módosítást lehetőleg a téli időszakra tenni, egy január 1-jei fordulópont erre teljesen alkalmas. Mondom, az ilyen jogszabályokba most jobban nem mennék bele. A közigazgatás átalakult, kormányhivatalok jöttek létre, ehhez kellett a jogszabályokat módosítani.

Ami egy fontos dolog, amit ki kell emelni, hogy újabb probléma, illetve nem újabb, hanem egy következő probléma a belterületi eljárásrend. Egy 2008-as módosítás értelmében a belterületi parlagfűves eljárások kicsit megbonyolódtak, kettéágazott az eljárás: a felderítésnek két gazdája volt – és aminek két gazdája van, annak az egyik gazdája sem igazi -, az egyik az önkormányzat volt, a másik a megyei növény- és talajvédelmi igazgatóság, a bírságokat pedig a növény- és talajvédelmi igazgatóság szabta ki, míg a közérdekű védekezést a jegyzőnek kellett elrendelnie. Egy ilyen kettős állapot ez, amiről a korábbi alkalmakkor már beszélünk. Elindítottuk a jogszabály-módosítást az irányba, hogy belterületen is egy gazdája legyen a parlagfű-mentesítésnek, ez a gazda pedig – teljesen természetesen – az önkormányzat lehet.

Az eljárásrendbe tulajdonképpen annyira mennék bele, hogy a június 30-ai időpontot kiemeljem. 2005 óta június 30-a a határnap, 2005-ben még a virágzás kialakulását kellett megakadályozni eddig az időpontig, majd módosult az előírás a virágbimbók kialakulásának a megakadályozására – gyakorlatilag mindegy, ez inkább egy jogászcodási kérdés. A lényeg az, hogy június 30-áig még semmiféleképpen nem virágzik a parlagfű hazánk klimatikus viszonyai között, így ez az időpont teljesen alkalmas arra, hogy ha valaki addig elvégzi a parlagfű-mentesítést, és utána -mentesen tartja a területét, akkor ott pollen nem termelődhet. Ez a június 30-ai dátum nagyon jól bevésődött a köztudatba, vagy egyre jobban bevésődik, és az a tapasztalat, hogy erre egyre inkább oda is figyelnek mind a mezőgazdasági termelők, mind az egyéb területek használói, tulajdonosai. Tehát a június 30-a most már úgy jó helyen van. Ezt a lendületet kellene végigvinni egészen az első fagyokig – ezen is dolgozunk.

Egy nagyon egyszerű eljárásrend a belterületről. Mint mondtam, látszik a nyilakon, hogy első ránézésre egy kicsit nehéz követni, megvan a maga logikája, de ezt át akarjuk alakítani. A külterületen ez jóval egyszerűbb. A földhivatal veszi fel a jegyzőkönyveket jelenleg, elektronikusan kerül át a megyei kormányhivatalok növény- és talajvédelmi igazgatóságaihoz, ahol azonnali hatállyal elrendelik a közérdekű védekezést, illetve a növényvédelmi bírság kiszabása céljából elindítják az eljárást.

Ami az ügyfeleknek, elsősorban a mezőgazdasági termelőknek problémát okoz, az az, hogy a közérdekű védekezést elrendelő határozatot nem postán küldik ki az ügyfeleknek, hanem hirdetőtáblára kell kirakni, és ezen az úton közöljük. Sokan nem látogatják az önkormányzat hirdetőjét vagy az igazgatóság hirdetőjét, így nem értesülnek a dologról, de ehhez a megoldáshoz kellett folyamodni azért, hogy a be nem jelentett lakcímmódosítások vagy éppen az át nem vett küldemény időben ne tolja ki az eljárást, hanem azonnal el lehessen indulni, és le lehessen vágatni a parlagfűvet a területen.

Növényvédelmi bírság kapcsán annyit még szeretnék elmondani, hogy idén nagyon sok személy, illetve a média is kért adatokat a parlagfű-mentesítés állásáról. Mindig elmondtam, hogy ami növényvédelmi bírság-adatokat most el tudok mondani, az nem fedti a valóságot, ugyanis az a kapacitás, amely rendelkezésre áll, elsősorban arra koncentrál, hogy a felmért területen a közérdekű védekezést elrendelik és végrehajtják, a növényvédelmi bírság

kiszabására – mint ahogy az ábrán fel is van írva – egy év áll rendelkezésre, tehát amikor lementek a közérdekű védekezések, zömében akkor fognak hozzá a bírságok kiszabásához, ami egy jogszerű állapot, és így a rendelkezésre álló állományt egy kicsit jobban ki lehet használni, illetve a terheket jobban el lehet osztani éven belül.

Néhány probléma: sok dologról beszéltünk már a korábbi alkalmakkor is, hogy mi nehezíti a parlagfű elleni védekezést, most néhányat kiragadtunk, amelyről mondanék néhány mondatot, ugyanis ennek az ülésnek a keretein belül hangzott el egy olyan vélemény, hogy tarlóhántás, igen, a gabonatarlók azonnali elmunkálása, a tarlóhántás egy kívánatos dolog lenne, de 400 forintos gázolajjal, ugyan már, hova gondolunk? Ezért is írtuk fel, hogy emiatt ezt a munkát elhagyhatónak tekintik, nem általánosságban, de főleg olyan kisebb vagy közepes gazdaságok, ahol a megfelelő szakképzettségű személy nem áll rendelkezésre. És így ez az egész probléma idézőjelbe teendő, ugyanis ez egy zsákutca. A tarlóhántás nem véletlenül van kitalálva, megvan a maga miértje, nem elsősorban a parlagfűirtásra, de arra is tökéletes, hanem a talaj vízháztartása, az egyéb károsítók elleni védekezés, sok már pozitív hatása van, ami miatt része a természetstechnológiának. Ez valójában nem elhagyható művelet, mert a későbbiek során ez nagyon csúnyán vissza tud ütni, és a negatív hatásait sokkal inkább megmutatja, mint az a kis megtakarítás, amit a gázolajon el lehet érni. De ez egy jelenség, amit kezelni kell.

Gyomirtások. Vagy egyáltalán nem végeznek gyomirtást, mondjuk kapáskultúrában, ahol a ritka térállás miatt van lehetősége a parlagfűnek megnőni, vagy nem megfelelően végzik. Ez megint visszacsatolható oda, hogy nincs meg a megfelelő szakértelem bizonyos gazdaságokban. És a napraforgótáblák, amelyekről nagyon sokat és egyre többet beszélünk: itt a problémát az okozza, hogy a napraforgó botanikailag rokon a parlagfűvel, így a vegyszeres gyomirtásnak nagyon korlátozottak a lehetőségei. Van egy olyan gyomirtási lehetőség, amely vetés utáni, és még a növények kelése előtt történik. Ez egy jó megoldás lenne a parlagfű ellen, egyetlen problémája az, hogy egy 15-20 milliméteres csapadék kell a kijuttatást követő két héten belül, tehát ez a tevékenység teljesen ki van téve az időjárásnak, és hogyha nem jön a csapadék – idén nem jött, tavaly nagyon hektikus volt az eloszlása, vagy egyáltalán nem jött, vagy nagyon sok volt, és kimosta a gyomirtót -, ilyenkor az a költség, amit ráfordítottak, elszáll, semmi hasznót nem hoz a termelőknek.

Az állományban, tehát a már kikelt növényben végzett gyomirtás a napraforgóban a parlagfű vonatkozásában teljesen megoldatlan, nincs olyan készítmény, amellyel biztonságosan ki lehet irtani a parlagfűvet a már kikelt napraforgóból. Ez egy nagy kihívás egyébként a növényvédőszer-gyártó cégeknek is, dolgoznak is rajta – aki először megtalálja, az nagyon nagyot fog kaszálni a piacon. Sok sikert hozzá, én nagyon várom az első eredményeket, de még nincs tudomásom beadott engedélykérelemről sem, az pedig egy többéves folyamat, mire engedélyt kap egy gyomirtó. Itt tehát nem várhatunk nagyon gyorsan áttörést. Van ugyan egy lehetőség: olyan napraforgófajták, illetve hibridek alkalmazása, amely az adott növényvédő szerre toleráns, tehát nem irtja ki az a bizonyos hatóanyag, és előrebocsátom, hogy ez nem génmódosított, hanem nemesítés eredményeként előállított fajta vagy hibrid. Működőképes lehet a dolog, de nagyon nagy odafigyelést és nagy szakértelmet igényel, mert sok esetben helytelenül alkalmazzák, és ilyenkor ez is eredménytelen. Ez is egy zsákutca egyébként, ugyanis ki fognak szelektálódni olyan parlagfűegyedek, amelyek ennek a hatóanyagnak vagy ezeknek a hatóanyagoknak is ellenállóak, és akkor megbukott ez a dolog is. Ez mondjuk egy 8-10 évig biztonságosan alkalmazható, annál tovább, hogyha ez széles körben elterjed és alkalmazzák, nem gondolom, hogy megbízható eredményt fog adni. Illetve ezzel még az a probléma, hogy az ilyen fajtájú napraforgónak az árvakelése gabonában olyan problémát jelent... A gabonában alkalmazhatók és alkalmazottak azok a gyomirtók, amelyekre ez toleráns, tehát egy komoly gyomosodási problémát fog jelenteni a gabonában,

amit nem fognak tudni kezelni a termelők. Mint lehetőség azonban adott, csak odafigyeléssel kell alkalmazni.

Kicsit világos a kép, így nem látszik, de a szakszerűtlenség, illetve a nem megfelelő időjárás eredményeként ilyen napraforgótáblákat láthatunk. Ez zömében parlagfű, bár helyenként libatopot is fel lehet fedezni a képen, de a zöme parlagfű – ilyen azért ne legyen!

Mint már említettem, napraforgóban megvalósítható a parlagfümentes állapot, de ehhez olyan szaktudás kell, ami nem áll mindenkinek a rendelkezésére. Magyarországon van egy világon egyedülálló jelenség, ez a felsőfokú növényvédelmi képzés. Itt képezik ki azokat a növényorvosokat, akik pontosan tudják, hogy ezeket a technológiákat hogyan kell alkalmazni, és nagyon fontos, hogy ezeket rendszerbe állítva, nem önmagában alkalmazva, hanem rendszerbe állítva lehet eredményesen védekezni napraforgóban parlagfű ellen. Azért vannak a növényorvosi kamara tagjai, a növényorvosok, hogy hozzájuk kell irányítani a termelőket, illetve egy aktív szerepvállalást is várunk a kamarától, hogy keresse fel azokat a termelőket, akiknél tudvalevően ilyen problémák, ilyen szaktudásbeli problémák vannak. Képzéseket kell nekik szervezni, és át kell adni az információkat, hogy tudják, milyen lehetőségeik vannak, tudják, kihez kell fordulni. Nyilván nem a technológiát kell megtanítani, mert azt nem fogják rendszeresen elsajátítani.

Néhány érdekesség és eredmény, hogy mit is lehet tenni parlagfű ellen, milyen eredményeket lehet elérni napraforgóban. Van teljesen gyommentes állomány, amit egy jól sikerült gyomirtással el lehet érni – ez egy abszolút kívánatos dolog lenne. Van mechanikai megoldás, amelynek a végen és adott tájegységeken komoly létjogosultsága volt, nemcsak gyomirtás, hanem nedvességmegőrzés okán is. Újra elő lehet venni, és hirdetni kell, hogy a töltögetés, tehát a sorközművelés oly módon való megvalósítása, amely a talajt a sorokba felhalmozza, tehát gyakorlatilag bakhátakat hoz létre, hasonlóan, mint a burgonyánál, csak jóval kisebbet, és így a sorközben ki tudja irtani a parlagfüvet, a sorban pedig betakarja földdel, nem kap fényt, és előbb-utóbb eléri a kívánatos elpusztulást, számunkra kívánatos elpusztulását.

A következő egy nagyon tanulságos kép lenne, amely azt hivatott bemutatni, hogy azért a jelenleg és az elmúlt években alkalmazott eljárásrendnek is van pozitív hozadéka, ugyanis a bírságtól és egyáltalán a hatósági eljárástól való félelem vitte arra ezt a Borsod megyei termelőt – a háttérben kicsit lehet látni, hogy a szegélye mennyire parlagfüves volt -, hogy kézzel kihúzogatta és kazalba rakta a parlagfüvet. Ez is egy megoldás, nagyüzemben kevésbé alkalmazható, mert rendkívül munkaigényes és nagyon fáradtságos, és erre nagyon nehéz embert találni, de a saját gazdaságában ez a termelő megcsinálta, véghezvitte – nem kis teljesítmény volt tőle.

Ha már említettem a hatósági eljárást, amit eddig alkalmaztunk, akkor néhány adatot – elébe menve a kérdéseknek – már el lehet mondani az idei évről. 3707 jegyzőkönyvet vettek fel a földhivatalok, ez 6500 hektárt érint, tehát az átlagos parlagfűfolt-méret a nyár közepén tapasztaltakhoz egy kicsit emelkedett, 2 hektár körül, kicsit 2 hektár alatt van. 3600 hektáron lett elrendelve közérdekű védekezés. A felvett parlagfűfoltok nem mindegyikén lehet elrendelni közérdekű védekezést. A törvény kimondja, hogy ahol a parlagfű-borítottság a 30 százalékot meghaladja, és a kultúrnövény tőállománya nem éri el az adott helyen agronómiailag indokolt tőállomány 50 százalékát, ott el kell rendelni a közérdekű védekezést, egyéb körülmények között erre nincs lehetőség. A különbség olyan kultúrnövényes állományokat jelent, ahol a jogszabály szerint nem volt lehetőség elrendelni a közérdekű védekezést.

A növényvédelmi bírság tekintetében jelenleg 60 millió forintnál tart a bírságot, de mint ahogy előzetesen felvettem, ez nem időarányosan jó adat. Majd ha jönnek az első fagyok, és teljesen lezárulnak az eljárások, akkor ugrásszerűen meg fog emelkedni a bírságok száma és értéke.

A parlagfűvel fertőzött területek megoszlása, hogy milyen területen találtak a kollégák. Ebből elég jelentős a gabonatarló, jelentős az ültetvény, illetve a kultúrnövénnyel fedett terület, illetőleg jelentős még az egyáltalán nem művelt területek aránya, amely ugyan évről évre csökken, de az ábra tanulsága szerint még mindig lehet olyan területet találni, amelyet valamilyen oknál fogva nem művel a gazdája.

További érdekességek. Idén a legnagyobb kiszabott bírság összege eddig 2 millió forint volt. Elképzelhető, hogy van olyan parlagfűfolt felvéve, amelyhez majd később nagyobb összegű bírságot kell kiszabni, eddig ez 2 millió forint. Bács-Kiskun megyében vették fel a legtöbb jegyzőkönyvet, ami nyilván nem a véletlen műve, hiszen Bács-Kiskun megye az egyik legfertőzöttebb terület parlagfűvel. A legtöbb közérdekű védekezés pedig Pest megyében lett elrendelve, aminek a miértjét is meg lehet találni, hogy miért nem Bács megyében van a legtöbb, hiszen ott van a legtöbb terület felvéve: Bács-Kiskun megyében sok terület kultúrnövénnyel hasznosított volt, míg Pest megyében és elsősorban Budapest vonzáskörzetében sok az olyan ingatlan, amelyet befektetési célból vásároltak meg, és a területnek az elsőrendű feladata nem a parlagfümentesen tartása, hanem a befektetés kamatoztatása, ami megint csak egy érdekes jelenség, és valamilyen formában kezelni kell.

A Vidékfejlesztési Minisztériumban durván egy évvel ezelőtt alakult meg a parlagfűmunkacsoport. Ahogy az államtitkár úr is elmondta, a feladatunk az volt, hogy új stratégiát alkossunk a parlagfű-mentesítéshez. Erről már több sorban beszámoltunk, úgyhogy nem mennék bele abba, hogy milyen következtetéseket vont le a munkacsoport az elmúlt évek tapasztalatai alapján. Az új stratégia egyik eleme az új hatósági eljárásrend, vagyis a hatósági eljárásrend megújítása, aminek az alapvető problémája az volt, hogy a most alkalmazott földhivatal felderít, növényvédelmi hatóság eljár a felderítés módszeréből adódóan egy nagyon korlátozott eredményekkel járó tevékenység volt. Ki kellett menni a területre egy előre eltervezett útvonalterv alapján, amit a lakossági bejelentések gyakorlatilag napról napra módosítottak, tehát nem nagyon tudták tartani magukat az útvonaltervhez; ott vagy volt parlagfű, vagy nem volt parlagfű, ha nem volt, akkor fölöslegesen telt el az idő, ha volt, akkor a táblának a sarkait GPS-szel be kellett mérni, legtöbb esetben csak gyalog tudták körbejárni a táblát. Tehát ez egy időigényes tevékenység volt, és bár én tudom és merem állítani azt, hogy tényleg komoly energiákat fektettek bele a kollégák mind a földhivatal, mind a növényvédelmi hatóság részéről, ez a felderítés ennyire képes. Éppen ezért gondoltuk azt, hogy a felderítéseket új alapra kell helyezni, az ötlet egyébként nem tőlünk származik, de kiválóan alkalmazhatónak tűnik, hogy helikopterrel derítsük fel a parlagfüves területeket. Olyan helyekre is el lehet így jutni, ahova a földhivatal egyébként nem tudna eljutni. Láttam olyan fényképeket, hogy erdővel teljesen körbe volt véve a terület, tehát igazából esély nincs felvenni, és egy nyakig parlagfüves tarló volt benne, ami nyilván egy nagyon komoly pollenforrás.

2009-ben volt az első ötlete annak, hogy próbáljuk meg helikopterről felderíteni a parlagfüvet. Voltak próbarepülések, ezek a próbarepülések elsősorban arra vonatkoztak, hogy meg lehet-e látni és be lehet-e azonosítani a parlagfüvet helikopterről. 2011-ben, amikor is a munkacsoportnak megvolt a lehetősége arra, hogy akár hatósági eljárásba emeljük a helikopteres felderítést, egy kísérleti programot vagy pilotprojektet indítottunk annak érdekében, hogy a helikopteres felderítés beilleszthető-e a hatósági eljárásba, tudunk-e olyan jegyzőkönyvet generálni, amely utána egy bírság és egy szankció kiszabására kellő alapot ad, és ezek a jegyzőkönyvek megállják-e a helyüket akár a másodfok előtt, illetve végső soron a bíróság előtt. Ennek érdekében négy mintateret jelöltünk ki, illetve egészen pontosan a Földmérési és Távérzékelési Intézet. Statisztikai módszerekkel az úrfelvételek, az előző éves tapasztalatok és a vetési szerkezet alapján meghatározták, hogy mely légmintatéren végezzük el a repülést, ahol van nagyon sok parlagfűvel fedett terület, van parlagfűvel kevésbé fertőzött terület, és így egy reális képet kaphatunk ennek az eljárásnak az alkalmazhatóságáról is.

Közel 2 millió hektárt fedett le ez a 4 mintatér. 12 vagy 14 megye érintett ebben a felderítésben. Ezek a mintateretek nagyjából egy-egy megyényi területet jelentenek, de nem megyehatárosak, ezért van az, hogy a négy mintatér összesen ilyen sok megyét érint. Most már a legtöbb megyében megvalósultak a kísérleti repülések.

Nagyon sokáig tartott az előkészítése, hiszen bevezetni egy helikopteres felderítést, ami korábban nem volt, kidolgozni annak minden mozzanatát, és kitalálni, hogy milyen nem várt lehetőségek vannak, ezekre rákészülni, végső soron ez egy sokkal komolyabb előkészítési munkát igényelt, mint ahogy mi magunk is gondoltuk volna. Időben ez elhúzódott, de még szeptember elején, közepén meg tudtuk valósítani ezeket a kísérleti repüléseket – mondjuk itt a kezünkre játszott az allergiásoknak kevésbé kedvező elhúzódó meleg idő, meleg, száraz idő, és volt még terület, amit fel lehetett venni. A kivetített táblázat önmagáért beszél: 200 foltot sikerült felvenni, ami 850 hektárt jelent összességében, tehát egy több mint 4 hektáros átlag foltméret jött ki, ami még nem sok, de hogyha azt nézem, hogy nem is az volt most a cél, hogy nagy területeket találjunk, hanem hogy a hatósági eljárásba megpróbáljuk beilleszteni, és időben ez egy elég későn végzett felderítés volt, akkor még ezek az eredmények is... Mindenki eldönti, hogy ezek jók vagy nem jók. Jók abból a szempontból, hogy adatokat és tapasztalatokat lehet belőlük kivenni és leszűrni, de nem jók abból a szempontból, hogy szeptember első felében, szeptember közepén még ennyi parlagfüves területet lehet találni. Egyébként másfél millió hektár lett így felmérve helikopterrel, légi úton. Egy-egy megyében a repült órák száma átlagosan 7 óra volt, tehát rövid idő alatt nagy területeket lehet felvenni. A bejelölt területeket tulajdonképpen mindet be tudták járni, semmi akadályja nem volt annak, hogy megvalósuljon a felderítés.

Egy kis statisztika látható most, hogy milyen kultúrákban találtak még parlagfüvet, 33 esetben tarlón, amire mint mezőgazdász azt mondom, hogy teljesen elfogadhatatlan, hogy szeptemberben még parlagfüves tarló legyen, ez nyilván nem a jóság jele.

Miután említettem az eredményeit – elnézést, hogy csapongok! -, a légi felderítés menetéről mondanék még néhány mondatot. Itt már eleve a légi szolgáltatók kiválasztása sem egy egyszerű dolog, hiszen nem minden repülő- vagy helikoptertípus alkalmas a dologra, meg kell felelni a közbeszerzési előírásoknak, tehát ez már egy komoly feladat volt. Térinformatikai módszerekkel minden repülésnél meghatároztunk egy repülési nyomvonalat, azért, hogy az egyébként költséges repülés a lehető leghatékonyabb legyen, és ne menjen olyan helyre a helikopter, ahol semmiképpen nem várható, hogy parlagfüvet talál, például egy zárt erdőség fölé. Majd miután ezekkel elkészültünk vagy elkészültek a kollégák, kitűzték a repülési napot, mivel ez egy új dolog, a sajtót is meghívtuk, és sajnálattal vettem, hogy az alelnök úr nem tudott eljönni, nagyon szívesen megmutattam volna, bemutattam volna, hogyan működik, és hogy fentről hogy lehet meglátni a parlagfüvet. Régóta készültünk rá, sajnos pont arra az időszakra esett, amikor nem sikerült ezt bemutatni – de hátha majd egy későbbi alkalommal sor kerül erre! A légi felvételezést követően jegyzőkönyvezés, majd az egyébként – ha lehet így nevezni – megszokott hatósági eljárás megindítása történt meg. Minden folt esetében elindítottuk a hatósági eljárást, tehát a bírság kiszabására és – ahol lehet – a közérdekű védekezés elrendelésére sor kerül. Csak érdekességképpen: a repülési útvonal kijelölése térképen így nézett ki.

Azt még nem mondtam, hogy körülbelül 150-200 méteren repül a helikopter, és onnan meg lehet látni a gyanús táblákat. Ha valamelyik tábla gyanúsnak ítéltetett, arra közelre rárepül a helikopter, és egyértelműen meglátható, hogy ott parlagfű van vagy nincs, ha van, akkor a sarkait GPS-szel fel lehet mérni, és innentől kezdve már egyszerű a dolog.

Az előnyeit nagy vonalakban már elmondtam, talán egy érdekesség van még: hogy a lakosság és a sajtó figyelmét jobban felkelti, és akkor ehhez hozzátenném, hogy az egész légi felderítés hozadéka abból kell hogy kijöjjön, hogy a felderítés, tehát a repülések helye és ideje pontosan közlésre kerül jóval előre a lakosság részére, tehát olyan egy hét, tíz nap még

mindenkinek a rendelkezésére áll, hogy tudja, hogy az ő területét mikor fogják felmérni, és megvan a lehetősége, hogy ez idő alatt még mindent elkövessen, hogy parlagfümentes legyen a területe. Ez azért van, mert mivel nagy területeket lehet felmérni, és sok bírságot is be lehet szedni, ez tagadhatatlan, de nem az az alapvető célunk, hogy mi most bírságoljunk, az egy eszköz, az alapvető cél az, hogy minél több területen elvégezzék a mentesítést. Ha tudnak arról, hogy az ő földjüket most meg fogjuk nézni, akkor már tényleg minden tényező adott ahhoz, hogy rajtunk már ne múljon. Ha ennek ellenére parlagfüves a területe valakinek, akkor szerintem teljes mértékben megérdemli a bírságot, ott már vitáról szó nem lehet.

Egyéb feladatokhoz is hozzá lehet kapcsolni a légi felderítést. Amit láttak a kollégák a helikopterből, abból a művelési kötelezettség betartását tudja ellenőrizni a földhivatal, egyéb növényvédelmi dolgokat lehet látni, illegális hígtrágya-kijuttatást nagyon sokat lehetett fentről látni. Tehát össze lehet kapcsolni a dolgokat, és akkor így a költséghatékonyságon javítani is lehet. De vannak hátrányai is, ami tagadhatatlan: kisebb területek felmérésére kevésbé alkalmas, habár most az egyik megyében félhektáros területeket is felvettek, de igazából a nagy területekre szeretnénk itt koncentrálni, ahonnan a nagy mennyiségű pollen jön. Alkalma válogatta, hogy milyen volt az idő, mennyire fúj a szél, mennyire rázott a helikopter, hogy ehhez képest milyen felvételeket lehetett készíteni, illetve a koordináták felvételezése vagy rögzítése során sok idő ment el addig, amíg a műszer megtalálta a műholdat. Én úgy gondolom, hogy ezen még lehet javítani, tehát vannak még dolgok, amelyek még jobba tudják tenni a rendszert, de hogyha az előnyöket és a hátrányokat egymás mellé rakom, akkor, úgy gondolom, ez egy előrelépés lehet.

Néhány fénykép – tényleg nem sok. Itt látszik, hogy szeptember 14-én mit lehetett látni a helikopterből olyan 200 méteres magasságból. Ami az előtérben zöld, az vetés még nem lehet, csak egy gyomos terület, amire érdemes rárepülni, és én innen megmondom, hogy ez jó eséllyel parlagfű. Egyébként azt mondták a felügyelők, akik repültek, hogy kellett nekik fél-egy óra, mire ráállt a szemük, és onnantól nagyon jól meg lehetett látni, hogy melyik tábla parlagfüves és melyik nem. Itt egy másik tábla látható, egyértelműen rá kell repülni, az erdősávtól kicsit balra látszik egy törésvonal – csúnya szóval -, ami egy eróziós árok; mint mondtam, egyéb hozadéka is van a felvételezésnek, ilyen is meg lehetett látni. De ez is egy szép parlagfüves folt. Most egy nyakig parlagfüves napraforgótábla látható. Letették a helikoptert, és a földről készítették a fényképet, tehát amit fentről megláttak, az a földről így néz ki – teljesen alkalmazható. A következő képen ismét csak egy parlagfüves terület, ez repcetarlónak tűnik.

A végére betettem egy képet, hogy miért is igazán nehéz a parlagfű ellen védekezni. Mert egy hihetetlen vitális növény. Ez egy gólyafészek a villanykaró tetején, amelyből kinőtt a parlagfű – az erre képes -; ide mi még nem tudunk felmenni közérdekű védekezést végrehajtani, de már dolgozunk a megoldáson.

Köszönöm a figyelmet, és hogyha van még egy kis türelem és kitartás, akkor belenézünk abba a videóba, amit a helikopterről rögzítettek, hogy fentről hogy lehet meglátni a parlagfüvet. Ez egy videofelvétel, ha van rá igény, akkor nagyon szívesen megmutatom.

ELNÖK: Az lenne a tiszteletteljes javaslatom, hogy menjünk el a kérdések irányába, van, akinek frakcióülése kezdődik majd, és aki tud maradni, ha bezártuk az ülést, nagyon szívesen megnézi ezt a felvételt. *(Közbeszólás: A háttérben mehet.)* A háttérben, hang nélkül tökéletesen mehet, akkor az úgy rendben van. Köszönjük szépen. Azt tudom mondani, hogy ha az lesz az utolsó parlagfű ott a fészekben, akkor nyugodtak leszünk, és nem fogok ilyen sok írásbeli kérdést feltenni.

Először tisztelt képviselőtársaimat kérdezem, hogy kérdés, észrevétel, hozzászólás, javaslat van-e. *(Senki nem jelentkezik.)* Oké, úgy látom, tartogatják a kérdéseket – én is tartogatnám. Akkor kérdezem a meghívott vendégeket, hogy kétperces hozzászólás keretében

ki kíván szólni. (*Prof. dr. Nékám Kristóf jelzésére:*) Professzor úr, igen. Csináljunk már egy kasszát! (*Jelentkezések.*) Egy, kettő, három, lecsapva, három hozzászólónk lesz a meghívottak közül. Professzor úr!

Kérdések, hozzászólások a meghívott vendégek részéről

PROF. DR. NÉKÁM KRISTÓF (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Köszönöm szépen. Hét apró kérdésem lenne, és félek, hogy a két percbe nem fér bele...

ELNÖK: Nyugodtan!

PROF. DR. NÉKÁM KRISTÓF (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): A legelső az lenne, hogy megkaphatjuk-e az anyagot. Ezt én egy kiváló előadásnak tartom nagyon sokféle szempontból, többek között azért is, mert végre lehet kritizálni egy álláspontot, amely kikristályosodott. Kérdezem, hogy megkaphatjuk-e az előadást – ez az első.

JORDÁN LÁSZLÓ (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal): Természetesen.

PROF. DR. NÉKÁM KRISTÓF (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Köszönöm szépen. A második a bírságokkal kapcsolatos. A napokban megjelent egy hír Heves megyéről, amelyből ki lehetett számolni, hogy az átlagos bírság összege éppen hogy elérte a 15 ezer forintot, ezek szerint az körülbelül 2 hektár táján lévő egységenként. Történt-e valaha is vizsgálat arra vonatkozóan, hogy mi éri még meg a gazdának. Mert hogyha neki hektáronként vagy félhektáronként kell fizetnie 15 ezer forintot, akkor lehet, hogy neki 100 évig is az fogja megérni, hogy hozzá se nyúljon ahhoz a földhöz, mert drágább neki, sokkal drágább az irtás, mint amennyi bírságot ki kell fizetnie.

A következő az – és ezt egyszer már megkérdeztem, de akkor sem kaptam rá választ -, hogy nagyon szép, hogy mennyi bírságot lehet kiszabni, én ugyan a jogbiztonság szempontjából elfogadhatatlannak tartom, hogy egyéves határidő legyen rá, ennél sokkal komolyabb dolgoknál sokkal rövidebb határidők vannak, de ez teljesen más kérdés. De azt szeretném megkérdezni, hogy a bírálta kból és a múlt éves adatoknak rendelkezésre kell állniuk. Mennyi folyt be, az az összeg mire ment el? És többek között, miután én az egészség oldaláról látom az egész kérdést, teljes nyíltsággal meg szeretném mondani, és ezt mindenütt elmondom, hogy a legfontosabbnak mindig az egészségügy kérdéseit tartom ebben az egész kérdéshalomban. Ebből a bírságtömegből, ami befolyt, például mennyi jutott az egészségügynek – aztán hogy az egészségügy mire költött, ha egyáltalán kapott egy forintot is, az egy teljesen más kérdés lenne.

A következő megint csak azt mutatja, hogy milyen sűrűn elbeszélünk egymás mellett. Szó volt itt a pollenszennyezettségről, meg hogy körülbelül hány tő nőtt, de van-e valamilyen számolt vagy egyáltalán modellvizsgálat, mert minket nem igazából az érdekel..., mind a kettő érdekel, de a betegek szempontjából alapvetően a levegőben lévő pollenszám és annak a megoszlása érdekel minket, és nem annyira az, hogy mennyi tő van. A kettő között biztosan van összefüggés, de én azt gondolom, nagyon sok lokális tényező, a széljárástól kezdve a lokális környezetszennyezésig rettenetesen sok más tényező befolyásolja ezt. Van-e egyáltalán terv arra, hogy valaki nekiáll, és megpróbálja ezt a két, egymásból következő, de nem direktben következő összefüggést, tehát a fedettséget és a pollenszámot valamilyen értelemben összehozni, és esetleg a későbbiekben tervezési munkákra is felhasználni?

A következő kérdés a felméréssel kapcsolatos. Háromféle lehetőség is van. Öt évvel ezelőtt, emlékszem, mindenekelőtt a műholdat mondtuk – mondtuk, mondták, mondtátok, ahogy tetszik -, és a műhold volt az egyetlen, amelyre azt mondták, hogy ez egy nagyon jó

dolog, és szép előadásokat láttam én is. Van-e elképzelés arra, hogy végül is milyen paraméterek között melyiket kellene használni, és van-e – ez az egyik rákfenéje a dolognak – költséghatékonysági vizsgálat arra, hogy lehet, hogy a területfelmérésben vannak különbségek és hatékonyságkülönbségek, de ha az egyik hússzor annyiba kerül, mint a másik, akkor, én azt hiszem, meg kell gondoljuk, melyiket használjuk. Amikor leszáll egy helikopter, hogy lefényképezzenek valamit, az önmagában 5 ezer forint, hogy leszáll és visszaszáll a légtérbe – ezeket érdemes végiggondolni, hogy mire költünk, és mire nem.

Még egy dolgot szeretnék mondani: ez a június 30-ai határnap az egészségügy szempontjából egy nagyon szerencsétlen dátum – ez megint mutatja a különböző szemléleteket -, miután a betegek valóban augusztus 1-je táján kezdenek jönni, mert akkor kezdődik a pollenszórás. Én megértem azt, hogy más szempontból a június 30-a jó, de azt világosan kell látnunk, hogy alig van olyan gazdaság, ahol kétszer, háromszor vagy négyszer irtának, általában egy után befejezik, se pénz, se posztó, se idő, se más nincsen rá. Az egészség szempontjából tehát minél későbbre tolnánk az első irtás végső, kötelező határidejét, annál jobban járnánk, mert egy kis szerencsével esetleg két irtással meg lehetne úszni azokon a földeken, amelyekeken ha mondjuk június 30-áig kell irtani, akkor lehet, hogy minimum háromszor kellene. És én úgy érzem, hogy minél többször kellene irtani egy földön, annál kisebb a hajlandóság rá. Köszönöm szépen, ezek lennének a felvetéseim.

ELNÖK: A válaszokat majd egyben kérnénk, ha meg lehetne úgy oldani.

JORDÁN LÁSZLÓ (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal): Jó.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Két jelentkező volt még. Tessék!

DR. JUHÁSZNÉ HALÁSZ JUDIT (Parlagfümentes Magyarországért Egyesület): Dr. Juhászné Halász Judit, a Parlagfümentes Magyarországért Egyesület elnöke vagyok. Először egy bejelentést szeretnék tenni: a mai naptól a zöldvonal nem működik, helyette az egyesületünk vonalai állnak rendelkezésre, úgyhogy a tudakozó és mindenki, aki ezzel foglalkozik, tudja a lakosságot irányítani. Úgyhogy kérjük ezt minden egyes honlapon, elsősorban Oláh úr honlapjain is ezt módosítani, mert ha az emberek rossz irányba mennek, akkor azt hiszik, hogy ez nem működik.

A másik, hogy átadnám a szót Sobrik Györgynek, egyesületünk Allergia-parlagfű kerekasztal mezőgazdasági bizottsága tagjának, aki összefoglalva elmondaná a hozzászólásunkat. Köszönöm.

ELNÖK: Tessék!

SOBRIK GYÖRGY (Parlagfümentes Magyarországért Egyesület): Néhány megjegyzést szeretnék tenni az elhangzott előadásokhoz, ha megengedik. Először Kardeván úr prezentációjához szeretném azt a megjegyzést fűzni, hogy nem örülünk annak, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium egy hosszú folyamatot prognosztizál a parlagfű-mentesítés tekintetében. Az a baj, hogy ez egészségügyi szempontból is problematikus, az allergiásoknak nincs idejük kivárni azt a sok-sok évet, amit – mi úgy érzékeljük – betervez a minisztérium a parlagfű-mentesítésre. Egy-egy kormányzati ciklus négyéves, és mi azt szeretnénk, hogy egy-egy ilyen ciklus alatt keletkezzék olyan eredmény, amely értékelhető egészségügyi szempontból is és mezőgazdasági szempontból is. Ha az idejű évet vesszük alapul, akkor ha valaki követte az Országos Környezet-egészségügyi Intézetnek a havi és heti pollenjelentéseit, azt tapasztalhatta, hogy a parlagfűszezon csúcsidőszakában, tehát augusztus végén, szeptember elején fekete riasztás volt érvényben az ország jelentős területein, még nagyobb

területein sötétbordó riasztás volt, és azokkal a térképekkel ellentétben, amelyeket Jordán úr felvetített, nincs az országnak olyan területe, ahol legalább harmadfokú riasztás ne lett volna. A parlagfű pollenje tehát sokkal jobban terjed annál, mint amit a térképeken a parlagfű elterjedéséről látunk.

Ahhoz, hogy ez a folyamat ne tartson sok évig, ahhoz azokat a módszereket, amelyeket egyébként a minisztérium stratégiájában is látunk, mi azt gondoljuk, sokkal gyorsabban, intenzívebben kellene alkalmazni. Például láttuk a statisztikákban – és ezt egyébként a Parlagfümentes Magyarországért Egyesület saját felmérései is megerősítik –, hogy a pollen mintegy 90 százaléka napraforgótáblákból, tarlókról és parlagföldekről származik. Ha ezen a három területen eredményt érünk el, és megszüntetjük ezeket a pollenforrásokat, máris 90 százalékkal csökken a pollenmennyiség. Vajon mi az akadálya annak, hogy akár egy-két éven belül ezek a pollenforrások eltűnjenek? Ennek részleteiről mondanék még néhány szót, ha lesz még egy kicsi időm.

Előtte azonban arról emlékeznék meg, hogy Jordán úr is említette, hogy a bírság mértéke olyan szintű, ami, úgy néz ki, a gazdákat nem tartja vissza a parlagfüves területek fenntartásától, nem elég hatékonyak ezek a bírságok arra, hogy a gazdákat rávegyék a parlagfümentes gazdálkodásra. Mi ennek az oka? Ahogyan hallottuk, akkor lehet közérdekű védekezést elrendelni egy mezőgazdasági kultúrában, ha 30 százalék a fedettség a parlagfű tekintetében, és az agronómiailag szokásos tőszám felét eléri a kultúrnövény tőszáma. Ebből az adódik, hogy négyzetméterenként akár 10 parlagfű is előfordulhat egy napraforgótáblában – ez elképesztően magas szám. Erre vezethető vissza szerintem nagyrészt az, hogy nehéz megakadályozni a pollenmennyiség ilyen kritikus alakulását.

Egy másik szempont: ha a bírságokat összehasonlítjuk bel- és külterületeken, azt látjuk, hogy belterületen egy hektár parlagfüves területért maximum 750 ezer forint bírság vehető ki ma, míg egy hektár külterület esetén mindössze 50 ezer forint, annak ellenére, hogy előfordul, hogy parlagfüves külterület előfordul közvetlenül lakott területek szomszédságában van, mint ahogy a Parlagfümentes Magyarországért Egyesület idei akciójában Rákócscsabán is ezt tapasztaltuk, és közérdekű védekezést az ilyen szennyezett, fertőzött, parlagfüves napraforgótáblán mégsem lehetett elrendelni, mert nem voltak meg a feltételei ennek az intézkedésnek. Hogyan lehet elérni tehát azt, hogy gyorsabban jussunk előre a parlagfüprobléma megoldásában? A Parlagfümentes Magyarországért Egyesület azt gondolja, hogy úgy, ha egyrészt szigorítjuk ezeket a jogszabályi előírásokat, másrészt támogatjuk a gazdálkodókat – ahogy egyébként el is hangzott – abban, hogy megismerjék a parlagfümentes gazdálkodás technológiáit, feltételeit, és akár azt is elfogadjuk, hogy ehhez támogatást kapjanak.

Ami a közmunkaprogramot illeti, az a véleményünk, hogy az idei közmunkaprogram – ahogy egyébként ezt igazolja sajnos a pollenkoncentráció alakulása – nem igazán segítette elő a parlagfűhelyzet javulását. Miért nem? Azért, mert bármennyi jó szándék van is ezekben a közmunkaprogramokban, ezek belterületekre irányultak, akár a Nemzetgazdasági Minisztérium pályázata, akár a Vidékfejlesztési Minisztérium pályázata belterületeket érintett. Az egyedüli biztató elem a mai délelőttön számomra az volt, hogy Kardeván úr jelezte, hogy közmunkásokat a jövőben esetleg fel tudnak venni parlagfüves napraforgótáblák mentesítésére is. Úgy gondolom, hogy oda kell koncentrálni mind az anyagi eszközöket, mind az erőforrásokat, akár a közmunkásokat is, ahol a legnagyobb pollenforrások mutatkoznak, és ezek a mezőgazdasági területek, kiemelten pedig a napraforgótáblák.

Reméljük, hogy meghallgatásra találnak ezek a megjegyzéseink, észrevételeink, és egyben jelezzük, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium készülő parlagfű-stratégiájában a Parlagfümentes Magyarországért Egyesület szívesen részt vesz, ahhoz szeretne hozzájárulni a maga véleményével, tapasztalataival, ismereteivel is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kelemen Andrásné!

KELEMEN ANDRÁS NÉ (Parlagfümentes Magyarországért Egyesület): Kelemen Andrásné vagyok, és azt gondolom, hogy mi tudatosan és akarattal elbeszélünk egymás mellett, továbbá azt is gondolom, hogy mélységes önvizsgálatra van szükség, mert kizártnak tartom, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium a helyzet súlyosságával tisztában van. Hogy miért nem tesz, arra lennék kíváncsi, de nagyon. Én nagyon sajnálom Jordán urat tényleg személyében is, egy olyan feladatot kapott, amihez, úgy tűnik, fentről nem kap meg semmi segítséget, és neki kizárólag az a feladata, hogy hárítani próbáljon. Ezt a Kardeván úr által elmondottak is teljesen alátámasztják, aki láthatóan nincs mélységében benne az anyagban.

A közprogram egyértelműen nem tudja megoldani a probléma, hiszen fogalma nincs, hogy hol történjen a mentesítés. A közmunkát végzők szellemi felkészültsége sem olyan szintű, hogy ők ezt meg tudják határozni.

A helikopteres repülés nagyon jó elterelő téma az idénre, amit próbarepülésként értékelhetünk, de ez már tavaly is megtörtént. Tavaly is láttuk, hogy nem volt hozadéka, úgy tűnik, hogy idén sincs – most arról nem beszélek, hogy miért szeptemberben történt, gondolom, azért, mert mondjuk júniusban meg májusban nem látható a parlagfű fentről, hanem csak saccolható, hogy hátha ott az van. A FÖMI-felmérések ugyanezt az eredményt hozták. Évekig könyörgtünk, hogy ne legyen FÖMI-felmérés, mert semmi eredményt nem hoz – így is történt. A parcellaszintű felmérés egyértelműen mutatja azt, hogy hol kell a segítség, és hogyan.

Azt mondja Kardeván úr, hogy nincs pénz. Volt pénz, több mint 1 milliárd forint, aminek a felhasználására azonban nem térünk ki sajnos semmilyen beszámolóval. Ezt én emberileg meg is értem, mert az van, hogy ebből 450 millió forintot a kistérségi pályázatokra költöttünk, holott a kistérségi pályázatok eredménye, úgy érzem, nagyon rossz. Ezekben a területeken nem történt ellenőrzés, hogy a pénz mire fordítódott. Én tehát továbbra is azt látom, hogy nem a pénz a probléma.

Azt meg kell említsem, és minden elismerésem a pollenszintmérést végző intézeté, amelynek itt van a képviselője. Azt gondolom, hogy Annák az egyedüliek, akik ebben a témában támadhatatlan és erőn felüli feladatokat végeznek el. Ugyanakkor mit tesznek le? Leteszik, hogy mennyi a pollenkoncentráció. A vak is látja, hogy mennyi, vörös riasztás, fekete riasztás. Hiába fordulunk egészségügyi témában Szócska úrhoz, hiába fordulunk a miniszterelnökhöz, hiába fordulunk a nem tudom már kihez – a stósz levelezést szívesen rendelkezésre bocsátom -, és az a kérdésem Bartos Mónikához például, hogy kinek a kötelessége lett volna elrendelni a katasztrófahelyzetet, kinek a kötelessége lett volna elrendelni a vészhelyzetet, mert én a kormány részéről csak azt a választ kaptam, hogy senkinek nem kötelessége személyre lebontva, hanem a kormány kötelessége. Kérdezem én, hogy ki személyesítette volna meg a kormányt ebben a témában, akinek, úgy érzem, kötelessége lett volna a katasztrófaállapotot elrendelni, ugyanúgy, mint ahogy a vörösiszap-riasztás esetén is el kellett hogy rendelje.

Sajnos Magyarországon országosan óriási a fedettség, a pollenterhelés, és ilyen rossz év még szerintem nem volt, mind az idej, akármit is mondunk. Ehhez képest Kardeván úr említett itt egy adatot, ami félmillióval rögtön el is tért utána, a másfél millió helyett már 2 milliót említett – de ez teljesen lényegtelen. A lényeg: 6500 foltnak, hektárnak a parlagfűvel való fedettségére derült fény. Könyörgöm, 700 ezer hektár erősen fertőzött és – Jordán úrék betéve tudják – az egész ország tele van parlagfűvel. Akkor hogy a jóistenben lehet, hogy 6500 hektárt látunk? Itt olyan borzasztó helyzet van, hogy jobbra nézek, parlagfű, balra nézek, parlagfű, és a nyakam már elvágta, mint a viccbeli kisegér, amelyik nem tudja, hogy a diót vagy a sajtot egye-e. Tehát tényleg elbeszélünk egymás mellett.

Rövidtávú intézkedési terv nem volt. A parlagrafű területi fedettsége évről évre nő. Kiemelünk olyan témákat, amelyek nem a legfontosabbak ebben. Való igaz, hogy a napraforgó tele van, de kérдем én: a napraforgó körülötte területet mondjuk 2 méter szélességben miért nem kötelező mentesíteni, miért nem lehet mentesíteni? Óriási hektárokat jelentene ez.

A betegek helyzetével mintha senki nem foglalkozna, holott az egész téma azért van. 20 milliárd forintért szedik a gyógyszert évente. Van a világon még egy ország, ahol ez meg van engedve? Nincs. Van még egy ország, ahol beteggé van téve 2 millió ember? Mert ezek beteggé lettek téve, vegyük már tudomásul, mert ha elhagyják az országot, nincsenek tüneteik. Az, hogy allergiások maradnak, az nem kérdés, de tünetmentesen allergiások. De itt tünetekkel allergiások, a szteroidot úgy nyomják magukba, mint más a levest. Ahol mindkét szülő allergiás, ott 70-80 százalék, hogy a gyerek is allergiás lesz. Itt a nemzet egészsége a tét. Ehhez képest a kormány úgy áll hozzá, hogy nem áll hozzá.

Kardeván úr azt mondja, hogy nem javasolják, nem támogatják a kormánybiztos kinevezését. Ha ő nem támogatja, aki a kormány részéről meg van bízva, és nem megy oda, és nem mondja azt, hogy *(Ütögeti az asztalt.)* nem tudom megoldani, de meg kell oldani, akkor kitől várható, hogy ezt a verést csinálja. A betegektől ez nem várható.

Én tehát úgy érzem, hogy itt örületes és nagyon mély önvizsgálatra van szükség mindazok részéről, akiknek ebben tenniük kell. Nem elsősorban a minisztériumot tartom ebben felelősnek, csak azért, mert nem adja tovább a témát a Miniszterelnökségnek, igenis a kormányt tartom felelősnek. És hadd kérdezzem meg, hogy ki lett volna az illetékes, akinek jelen esetben el kellett volna rendelnie a katasztrófaállapotot. Tájékoztatni kellett volna a kormány részéről a lakosságot, hogy igenis zárt szobában legyenek. Vagy ugyanazt csináljunk, mint Csernobil esetén, hogy mindenki tudta, hogy az egyedüli mentség az, ha zárt szobában ülnek, ezzel szemben május 1-jén kirendelték a népet felvonulni.

Úgyhogy én azt gondolom, hogy ezt a témát sokkal-sokkal drasztikusabban kellene vizsgálni, és úgy tűnik, itt már nem elég a számonkérés, itt igenis törvénysértések tömege történik; arról nem beszélve, hogy nincs betartva egy alkotmányos jog, a pénzfelhasználás nem megfelelően történik, fogalma nincs a lakosságnak, hogy az 1 milliárd forintját mire költötték. Úgyhogy én tragikusnak ítélem a helyzetet. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások a bizottsági tagok részéről

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagy Andor alelnök úr jelezte, hogy hozzá kíván szólni.

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Ez után a heves, de jogos kitörés után nehéz megszólalni, higgadtan ráadásul, úgy, hogy én most augusztusban meg szeptember elején is végigszenvedtem azt, amit minden évben végigszenvedek allergiásként, hozzátéve, hogy most valamivel jobb volt, azt is érzem azért valahogy, ugyanakkor nem vagyok teljesen tünetmentes.

Egyszer már megfogalmaztam azt az alapdilemmát, amit most még egyszer megtennék – főleg a hozzászólások inspirálnak erre -, hogy én végig azt érzem, hogy a tárca mindig tesz valamit ahhoz képest, ahogy összejövünk, tehát azt elmondani, hogy itt semmi nem történik, nem lehet, mert azért vannak előrehaladások. Ugyanakkor mi betegek meg ezt magunkon nem nagyon érezzük. Amikor az emberre rájön ez a sokunk által ismert tünet, akkor egyszerűen nem vagyunk hajlandóak szinte meghallani sem semmi pozitívumot, mert egyszerűen szenvedünk a bajtól. És végig az az érzésem van, hogy az agrárium van az egész stratégia fókuszában, miközben nem biztos, hogy annak kellene ott lennie, hanem az egészségügynek, és mindjárt elmondom azt is, hogy miért. Van egy olyan beépített ellentmondás a rendszerben, hogy szerintem az agrárium területén a gazdák azért nem tehetők

érdekelte egy hatékonyabban működő rendszerben, mert az egésznek a kára nem náluk jelentkezik, hanem a betegeknél, akiknek nincsenek földjeik. Egy gazda, ha nincs a családjában allergiás, és az a parlagfű az ő terméshozamát nem veszélyezteti olyan mértékben, hogy érdeke legyen elvégezni a gyomirtást, nem teszi meg, mert a bírságolási rendszer nem készíti erre – és egyetértek azzal, hogy bírságolásra nem lehet építeni egy stratégiát, más motivációt kellene találni.

A kérdésem ezért a következő lenne: a falugazdászok szerepe, meg esetleg az, hogy a földalapú támogatást mondjuk vagy ne kapja meg valaki, vagy csökkentett földalapú támogatást kapjon, ha nem végzi el időben a parlagfű-mentesítést vagy -irtást, az egyáltalán megoldható-e, meg hatékony eszköz lehet-e. Mert végig azon gondolkodom, hogy ha én mondjuk gazdálkodó lennék, aki nem allergiás, akinek a parlagfű nem veszélyezteti a terméshozamát, kiszabnak rám egy bírságot, azt vagy kifizetem előbb-utóbb, vagy nem, de ha mondjuk az éves bevételeimet automatikusan lecsökkentik ezért, és én a földalapúmnak csak egy részét kapom meg, akkor lehet, hogy másképp viszonyulnék az egészhez. A másik pedig, amit még hozzátennék, hogy vannak ezek a közmunkások, akiket hogyha nem irányít valaki szakmailag, akkor még... nem azt mondom, hogy árthatnak az egész rendszerben, de biztos, hogy nem tudjuk azt a potenciált kiaknázni, ami egyébként a rendszerben benne van.

Jön a tél, télen szerintem egy csomó mindenre fel lehetne készülni. Az ön előadásából én azt veszem ki, hogy a hozzáértés már megvan, a közmunkásokat meg a falugazdászokat szerintem télen el kellene kezdeni képezni, és őket akár a civil szervezetek bevonásával célzottan és okosan felkészítve lehetne használni vagy hasznosítani az elkövetkező parlagfű-mentesítési időben. Mert ha nem kapnak egy megfelelő képzést, akkor ez az egész egy parttalan munka lesz, akkor el fogjuk pazarolni azt a pénzt, ami rendelkezésre áll, és a hatékonyságon megint nem javítunk. Tehát megismételve: az az érzésem, hogy igazából azért nem hatékony a stratégia sem – elismerve, hogy rengeteg munka van benne, pénz is van benne, összefogtak a szervezetek, a minisztériumok, tehát én ezzel nem látok problémát -, mert az alapl dilemma az, hogy nem az agrárium áll az egész rendszernek a középpontjában, mert a károk nem ott jelentkeznek elsősorban, hanem az egészségügyben. Ezért azt javaslom, hogy a földalapú révén legyen valami változás, illetve a közmunkásokat készítsük fel jól, és akár – Mónika most nincsen benn – a parlagfűbizottság, kormányközi bizottság, nem tudom, hogy hívják... (*Közbeszólások: Kerekasztal.*) ...kerekasztal tehetne egy olyan javaslatot, hogy ha már kormánybiztos nem lesz, akkor az egészségügyre helyezünk nagyobb hangsúlyt, mert én itt látom a rákfenéjét ennek az egésznek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Az előbb senki nem jelezte, hogy hozzá kíván szólni képviselőtársaim közül... (*Bodó Imre jelzésére:*) Parancsolj!

BODÓ IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. Egy picikét Andorhoz szeretnék kapcsolódni, de gyakorló polgármesterként a következő véleményt szeretném megfogalmazni: én a parlagfű-mentesítésbe az önkormányzatokat szívesebben bevonám. Én egyetértek ezzel a repülős méréssel, nincs ezzel semmi probléma, de az önkormányzatok, illetve a falugazdász-hálózat lefedi a teljes magyar vertikumot, és nagyon őszintén megmondom, hogy ha valahol, akkor szerintem az önkormányzatoknál, illetve a falugazdász-hálózatnál sokkal tisztább kép van, mint bárki másnál, mert ők napi kapcsolatban állnak a gazdákkal, és igazából naponta tudják kézbe kapni, ami a gazdáktól információként bejön.

A megelőzésnél, illetve – Andor elmondta – a képzésnél és a téli felkészítésnél, megmondom őszintén, egy picit annyiban módosítanám a gondolatsort, hogy büntetés nélkül ez nem fog menni. Ha az autópályán túllépek a sebességet, akkor engem lefotóznak, majd megbüntetnek. Én nem látom arányban... Sokat szenvedek a parlagfűtől, megmondom őszintén, és véletlenül sem szeretnék a gazdákon bosszút állni, ráadásul falusi ember vagyok,

tehát ott élek köztük, de azt gondolom, hogy a visszatartó erő elsősorban a drasztikus büntetés. Nem mondom, hogy azonnal és elsőre, de nem olyan sok felszólítás után keményen oda kell hatni ahhoz, hogy az embereknél legyen visszatartó erő. Azt is meg kell mondani nagyon őszintén, hogy nemcsak a gazdánál van probléma, hanem nagyon sok elhagyatott földterület van, amely az önkormányzatoknál – legalábbis a jól működő önkormányzatoknál – szintén megvan listán, amely földeknek ugyan névre szólóan megvannak a tulajdonosai, de ezek a földterületek műveletlenek nem évek, hanem azt lehet mondani, hogy gyakorlatilag egy évtizede vagy még régebb óta, és már sok esetben lassan egy erdőszerű susnyás alakul ki rajtuk, annyira műveletlenek.

Arra kérem önöket, hogy próbáljunk meg abba az irányba is elmozdulni – és nem feltétlenül biztos, hogy ehhez pénz kell elsősorban, szerintem inkább jó szándék kell -, hogy az önkormányzatok a falugazdász-hálózattal hatékonyabban legyenek bevonva, és azzal zárom a hozzászólásomat, hogy hatékonyabb bírságolási rendszerrel nem csak a belterületen. Én a nagyságrendre, hogy megmondjam, hány forint legyen, nem mernék most vállalkozni, de az legyen elrettentő, tehát az legyen olyan, hogy... Andor azt fogalmazta meg, hogy kapja meg mondjuk részleteiben, vagy talán tartsuk vissza a földalapú támogatást. Valami hasonló nagyságrendben, tehát komolyabban lépünk oda, és érezze azt a gazdaember, hogy ha neki mondjuk egy gazdálkodási évben az jön ki nyereségként, ami épp a földalapú támogatás, akkor legyen neki veszélyeztetve ez a pénzösszeg azáltal, hogy nem kapja meg, vagy vissza van tartva, és amíg ez ellen nem tesz, addig mondjuk egy hatékony büntetésként legyen ez alkalmazva! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Végül én is szeretnék felvetni néhány kérdést.

Van most már VM-stratégia, több válaszban arról volt szó, hogy kormányzati szintű stratégia lesz. Örülnék, hogyha ez a lehető leghamarabb megtörténne. Milyen stádiumban van, mikorra várható?

A kormánybiztos kapcsán én továbbra is szeretném, ha a kormánybiztost napirenden tartanánk. Látszik, hogy nagyon sok tárcát érint ez a dolog.

Az adófizetők 1 százalékos felajánlásával kicsit bajban vagyok, mert 1 083 millió forint lett felajánlva, és az intézkedési terv 541 millióról szól, ami durván a fele a felajánlott összegnek. Hol van a másik fele? Mikor és milyen módon kerül felhasználásra? Illetve a felhasználása esetén fontosnak tartom, hogy tényleg célzottan a pollencsökkentés legyen a cél, mert nagyon fontos a 30. OTDK, Országos Tudományos Diákköri Konferencia támogatása, de nem biztos, hogy ettől kevesebb pollen lesz Magyarországon, ha ilyeneket támogatunk.

A belterülettel kapcsolatosan elhangzott, hogy új jogszabályi környezetet kívánnak teremteni – ennek az irányát nagyon tudom támogatni. Itt a kérdés az, hogy mikorra várható ez a jogszabály, hisz már jó ideje küzdünk ebben egymással, hogy mindig majd valamikor lesz. Jó lenne látni valami fix dátumot, nehogy megint kicsússzunk a jövő évből.

Oktatás. Az oktatás mindig nagyon-nagyon fontos. Én egyetlenegy iskolai programot sem láttam egyébként ebben az évben, amely megvalósult volna, holott mindig abszolút preferenciaként hangzik el az oktatási kérdéskör.

Felderítés, közérdekű védekezés aránya, és a többi. Elhangzott itt a 700 ezer hektár, ami tényleg egy megdöbbentő szám. Csak próbáltam kalkulálni. Az hangzott el, hogy a helikopteres felméréssel nagyjából, nagyságrendileg négy megyéni területet sikerült felmérni, ha jól értettem, és ezen a négy megyéni területen 400 hektáron kellett intézkedést foganatosítani. Akkor szerintem rendben vagyunk, mert nincs parlagfű Magyarországon, mert ez azt jelenti, hogy 400 hektáron van, és ha ezt megszorozom akár öttel-hattal, mert nem négy megyét veszek, az azt jelenti, hogy ma Magyarországon nincs parlagfű, és akkor ezt ki tudjuk jelenteni, a bizottsági ülés végén határozatot hozunk erről, hogy nincs parlagfű. Személyes megjegyzés: köszönöm, tényleg kaptam értesítést a helikopteres lehetőségről, de pont előtte

egy vagy két nappal szakadt el a bokaszalagom, és így nem mertem vállalni azt a nagy megtiszteltetést, hogy ezen részt tudjak venni.

A napraforgótáblák gyommentesítése. Most már nagyjából látszik, ez az első alkalom, amikor látom azt, hogy mikor van rá lehetőség, és mikor nincs megoldás erre a történetre. Majdhogynem azt mondom, hogy lehet, hogy akkor járnánk a legjobban Magyarországon, ha az összes pénzt, ami van, arra fordítanánk, hogy kidolgozzuk erre a megfelelő ellenszert, ha ezt a posztgyomirtást Magyarországon valamilyen módon előre tudnánk vinni.

Szolgáltatott adatok. Nagyon örülök, hogy vannak adatok. Igazából az lenne a tiszteletteljes kérdésem, hogy mikor lesz ez az adat online, tehát amikor azt lehet mondani, hogy ami információt kapunk este, arról tudjuk, hogy aznap történt, nem pedig négy-öt nappal előtte. Mert gyakorlatilag ezen a nyáron úgy nézett ki a történet, hogy ha kaptunk egy riasztást, akkor azt tudtuk, hogy öt nappal ezelőtt nem kellett volna kimenni az utcára, merthogy nagy volt a riasztás. Ehhez forrás kell, technikai fejlesztés és pénz kell ahhoz, hogy ezt meg lehessen valósítani. Szeretném megkérdezni, hogy nagyjából mikorra várható ez. És tényleg nagy tisztelettel én is azt szeretném kérni, hogy ha nincs még kidolgozva, akkor akár a szállóporhoz hasonlóan, bármelyikhez hasonlóan ki kell dolgoznia a kormánynak a parlagfűriasztást, és ebben előre kell mennie. Első nekifutásra ennyi.

Tekintettel arra, hogy ez nem az első, de nem is az utolsó parlagfüves megbeszélésünk, és kormánypárti képviselőknek 11-től van frakcióülésük, és még lenne hárompercnyi egyéb bizottsági munka is, ezért az lenne a kérésem, hogy ehhez képest próbáljuk meg összerakni a választ. *(Jordán Lászlónak:)* Parancsoljon!

Válaszok, reflexiók

Jordán László (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal)

JORDÁN LÁSZLÓ (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal): Köszönöm szépen. Köszönöm a kérdéseket. A nagyon sok kérdésre megpróbálok röviden válaszolni.

Azt mondja, hogy ott kezdődött, hogy a bírság mértéke, a növényvédelmi bírság mértéke jó vagy kevés. Jelenleg a bírságnak az a megítélése, hogy aki kapja a bírságot, az nagyon sokallja, aki allergiás, az pedig kevesli, tehát senkinek sem jó. Amikor ezt megalkották, úgy kellett megalkotni, hogy valahogy arányban legyen – ez vagy sikerült, vagy nem. Annyit hozzá lehet tenni, hogy a mezőgazdaság az időjárásnak nagyon ki van téve, a jövedelmezősége nagyon hektikus, és azért zsinórban volt jó pár kevésbé jövedelmező, sőt ráfizetéses év, és ebben az esetben a hektáronkénti 15 ezer forint is egy nagyon komoly szankciót jelentett annak, aki kapta. Ez nem jelenti egyúttal azt is, hogy jó így, ahogy van, ezen el lehet gondolkodni, csak egy másik oldalról is meg akartam világitani a dolgot.

A bírság kiszabásának az ideje, hogy egy év van rá. Ez nem azt jelenti, hogy egy évet várunk a kiszabással, hanem azt, hogy tényleg amikor a közérdekű védekezések már nem zajlanak, már nincsenek új adatok felvéve, és lementek a kényszerkaszálások, akkor fognak a bírságok nagy tömegéhez, hogy azt kiszabják. De az a gyakorlat, hogy év végére általában már a végrehajtási kérelmek is át vannak adva az APEH-nak, illetve az adóhatóságnak, tehát nem tolódik ki ez egy évre – ez egy jogi lehetőség.

Befolyt-e a bírság? Kis kivétellel minden kiszabott bírság befolyik. Ami jogerős tud lenni, illetve az a bírság, ahol megvan az ügyfél, akinek ki lehet szabni, az minden esetben befolyik, ez a kiszabó szervnek a saját bevétele, amelyet a törvényben meghatározott feladatokra lehet fordítani. Ebben nincs benne, hogy egy másik tárcának át lehet adni, ezért nem került az egészségügyhöz semmilyen forrás a bírsággal kapcsolatban.

Van-e számítás vagy modell a parlagfű-fedettség és a pollenszám összefüggésére? Nincsen, sőt azt látjuk, hogy nincs is nagy összefüggés. A pillanatnyi széljárás nagyon

befolyásolja a parlagfűpollen-sűrűséget, és tényleg nagy vonalakban ugyan ahol sok a parlagfű, ott valószínűleg több a pollen is, de ilyen modell vagy számítás nem történt.

Felmérés, hogy öt éve a műhold volt. Az akkori döntéshozók akkor úgy döntöttek, hogy a műholdas felvételek alapján, de helyszíni bejárásra alapozva vegyék fel. Én azért mondtam az előadásomban, hogy ez a módszer ennyire képes, ebben ennyi van, ebből többet nem tudunk kihozni, ha megduplázzuk, még akkor is másfél ezreléknél tartunk, tehát semmit haladtunk. Ezért akarunk egy hatékonyabb felderítést, mint ez a helikopter.

A június 30-a. Ha augusztus 1-jére tesszük, akkor már lesz olyan parlagfű, amely pollent fog szórni. Ez július végén – időjárástól vagy évjárathatástól függően – elkezdődhet, és ezt semmiképp nem akarjuk. Azt akarjuk, hogy egy nagyon objektív dolog legyen, és ez az objektív dolog, ami egy hatósági eljárásban érezhető, az a virágbimbó-kialakulás. És ha most a június 30-át, ami már elég jól beivódott, megváltoztatnánk, akkor azt sokan egy enyhítésnek fognák fel, és annak az lenne az üzenete, hogy lám, az állam már nem akar annyira keménykedni a parlagfűben, ennek pedig nagyon nem lenne jó vetülete. Egyébként van igazság az elhangzottakban, hogy ha csak kétszer kellene védekezni, lehet, hogy jobban odafigyelnének rá, de az idő rövideje miatt most ezt jobban nem fejtegetném, jó?

Nem örülnek annak, hogy hosszú folyamat lesz a mentesítés, a VM sokat tervez. A VM nem ennyire időre tervezi, hanem akik ott leültünk, biológusok, ökológusok, agrármérnökök, mi úgy látjuk, hogy reálisan... Ígérhetünk mi most két évet, és akkor mindenki úgy fog elmenni innen, hogy na, jól van, megkaptuk, és majd két év múlva elverik rajtunk vagy az utódainkon, hogy miért nem történt semmi. Nem akarok ilyen játékot. Én ezért mondom meg nyíltan, hogy ez nem lesz egy rövid folyamat, azt azért látni kell. Ahol 40 évig csíráképes a mag a talajban, ami egy szélsőérték egyébként, de azt gondolom, hogy a zöme mondjuk 20 éven belül, az is egy nagyon-nagyon hosszú idő.

Parlagfűcsúcs, augusztusban helyenként fekete...

A pollen jobban terjed, mint a parlagfű – ez így van.

Mi az akadálya annak, hogy a napraforgóban, illetve a tarlón vagy a kapásnövényekben a parlagfűvet kiirtsák? Énszerintem ezt teljes mértékben elmondtam az előadásomban. Oda fogom adni, és akkor meglátják benne, most nem húznám ezzel az időt.

A bírság mértéke nem visszatartó. Ezt az előbb már kifejtettem.

10 darab/négyzetméter is lehet kultúrnövényben, amikor még nem rendelünk el... 10 darab parlagfű nem fér el egy négyzetméteren, tehát a 30 százalékos fedettség egy jól fejlett parlagfűtőnél már egy tőnél megvalósul. Tehát a 10 így egy kicsit erős.

Belterületen miért nagyobb a bírság? Az volt a jogalkotónak az elképzelése akkor, amikor ez a bírságkategória kialakult, hogy bár belterületen kevesebb a parlagfű, de az ott felszabaduló pollen direktben érinti az ott élő embereket, és ezért helyezték ezt előtérbe.

A közmunka eredménytelen, mert csak belterületre irányult. Nem csak belterületre irányult. Autópálya-kezelő, MÁV, erdészet, ez egy sincs belterületen, ezek mind külterületek, és itt is volt, vagy ilyen a vízvédelem, a csatorna, tehát ez volt külterületen is.

A parcellaszintű felmérés. Igen, ezzel még tartozom a bizottságnak. Amikor a munkacsoport a forrásokat felosztotta, akkor a Parlagfűmentes Magyarországért Egyesület parcellaszintű felmérésére is juttatott forrást, azért, hogy ezt a felderítést is kipróbáljuk, hogy a gyakorlatban mennyire alkalmazható, mennyire tudja segíteni a munkánkat, és majd meglátjuk. Ez a jövő évben fog megvalósulni, és akkor látni fogjuk, hogy mire jó ez.

A helikopteres felderítés hatékonyságát most még nem tudjuk megítélni, se a költséghatékonyságát, se az egyéb hatékonyságát. Megtörténtek a repülések, de még nincsenek összesítve az adatok, ez folyamatosan történik. A télen fogjuk ezeket kiértékelni, hogy új eljárásrendbe illeszthető-e – annak nyilván része a költséghatékonyság is, hogy milyen áron tudjuk ezt elvégezni. Egyébként – csak a számokról – jóval kevesebbe kerül, mint amit mi gondoltunk, így, hogy nagyobb területeken lesz megrendelve, most olyan 180-

200 ezer forint egy repült óra nettóban, és hogyha azt nézem, hogy mekkora területet derít fel, akkor nem is olyan rossz a kép, főleg hogyha összehasonlítom a mostani felderítés eredményeivel, az már mutat valamit a hatékonyságról. De a végső számokat később tudom hozni.

A 6500 hektár és a 700 ezer hektár ellentéte. Megint csak azt tudom mondani, hogy ez a rendszer erre képes, ezért akarunk egy újat.

Hogy a gazdák nem érdekeltek a parlagfű-mentesítésben. A gazdák azt hiszik, hogy ők kevésbé érdekeltek, mert nem tudják, hogy pontosan mekkora kárt okoz nekik mint gyomnövény a parlagfű. Ezért is van a kamarával megvalósítandó oktatássorozat, hogy mutassák be vizsgálatokra, felmérésekre alapozva, hogy valójában mennyi kiesést jelent. Nem kézzelfogható, mert van egy betakarított mennyiség, ez most idén ennyi lett. De hogyha objektíven meg tudjuk nekik mondani, hogy ha ez gyommentes, ennyi lehetett volna, akkor rögtön elgondolkodik azon, hogy érdekelt vagy nem érdekelt. De a gazdákat nem az allergia oldaláról kell megszólítani, mert ebben valóban érdektelenek; a saját zsebükkel kell őket megszólítani, mert abban viszont nagyon is érdekeltek.

A támogatás csökkentése. Ez egy érzékeny dolog, és ebbe azért nem mennék bele jobban, mert ez már, úgy gondolom, nem a szakmai frontot jelenti, hanem ez már politikai kérdés, és a politikusok eldöntik, hogy ebben tesznek-e lépéseket. Az elvi lehetőség nyilvánvalóan adott. Azt kell tudni, hogy most a gazdák EU-s támogatásokat kapnak, nemzeti támogatás jelenleg tudomásom szerint nincsen, tehát ami támogatást nem fizetnek ki, az megy vissza az EU-hoz, és nem tudjuk más célokra fordítani.

Köz munkások szakmai irányítása. Volt szakmai irányítás. Úgy lett kiírva a pályázat az érintett kistérségeknek, hogy minden elvégzett parlagfű-mentesítést növényvédelmi szakemberrel kell teljesítésigazoltatni vagy elfogadtatni, aki ismeri a területet, és tudja, meg tudja ítélni, hogy ott valóban volt parlagfű-mentesítés vagy nem. Két lehetőséget adtunk – mert mást nem is lehet -: vagy a növényorvosi kamara tagjaival vagy pedig a növény- és talajvédelmi igazgatósággal kellett leigazoltatni. Tehát próbáltuk arra irányítani az NGM-et is ebben a kérdésben, hogy vegye igénybe a szakembereket, mert vannak, értenek hozzá, és ott van az irányítás, de azzal teljesen egyetérték, hogy a képzéseket minden irányban folytatni kell, és aki ebben részt vesz, tudja, hogy mit csinál, ne csak azért csinálja, mert valaki azt mondta neki. Ez így valóban hatékonyabb lehet.

Az önkormányzatok bevonása a parlagfű-mentesítésbe. Teljes mértékben egyet tudok érteni. Az önkormányzatok még több embert tudnak megszólítani, van apparátusuk, és keressük is az együttműködési lehetőségeket.

A helikopter, négy megye, 400 hektár kérdése. Próbáltam kifejezni, hogy most időben aránylag későn vagyunk. Az, hogy 400 hektár van, az is 400-zal több, mint amennyi ilyenkor egyébként lehetne, hiszen rendes körülmények között ilyenkor már be kellene lennie takarítva, el kellene lennie munkálva a talajoknak, tehát elvileg már nem kellene parlagfűnek lennie. De nem is a mennyiség volt most az elsődleges feladatunk, hanem tényleg eljárásba illeszteni. Úgy képzeljük el, hogy egy július végi, egy augusztus végi és időjárástól függően egy szeptember közepi repülés lenne, amikor valóban ott van a parlagfű, és nagy területeket lehet felderíteni. Ebben az időszakban, mondom, még ennyinek sem kellene lennie, tehát még így is több, mint amennyit normálisan találunk kellett volna.

A többi kérdésre, amit az alelnök úr feltett, úgy gondolom, a Vidékfejlesztési Minisztérium hivatottabb válaszolni, úgyhogy átadnám a szót Szalkai Gábor kollégámnak, aki a növény- és talajvédelmi...

DR. PÁLDY ANNA (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Dehogyan, mindjárt vége lesz, és még az egészségügyről nem volt szó. Már bocsánatot kérek, hogy nevetlenül viselkedem, de azért nézzünk már rá erre is.

ELNÖK: Igen, nézzünk rá egy másodperc erejéig! *(Dr. Páldy Anna: És akkor utána lehet azt... – Közbeszólások.)*

Dr. Páldy Anna (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)

DR. PÁLDY ANNA (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Az első kérdés az volt, hogy ki hivatott elrendelni a katasztrófavédelmet. Ezt a kérdést írásban is megkapta az Vidékfejlesztési Minisztérium és a NEFMI, és eljutott hozzánk. Határozottan válaszoltunk, hogy ez a helyzet nem meríti ki a katasztrófavédelmet törvény által meghatározott fogalmát, tehát nem lehet elrendelni, senki nem felelős érte, ezt a kérdést másképpen kell kezelni.

A másik, ami engem illet, a pollen-előrejelzés, illetve a pollenmérés. Itt csak egyetlen képet kívánok felmutatni a jelentésből, illetve az előadásból. Ne ringassuk magunkat abban a téves képzetben, hogy az idei év jobb volt, mint a tavalyi! Itt van a bizonyíték, tessék megnézni, teljesen ugyanúgy futott le az idei helyzet. Egy-egy héten volt eltérés, de ugyanaz az összerhelés országos átlagos szintben. Különbségek vannak, a homokos területek egy kicsit kevesebb pollent bocsátottak ki, mint például a Kiskunság, de azokon a területeken, ahol a talajnak volt egy kis vízkapacitása, vízmegkötő képessége, igen jelentős volt a pollenterhelés.

Arra a kérdésre, hogy mikor tudunk online pollenjelentést produkálni, azt tudom válaszolni, hogy jelenleg a világon sehol nem produkálnak online pollenjelentést. Ennek két feltétele lenne: egyrészt a humán erőforrás biztosítása, ezt meg lehet oldani úgy, hogy ha minden állomásra teljes főállású pollenleolvasót tudunk rendelni, akkor az az ember minden nap le tudja olvasni, el tudja küldeni a jelentést. Jelenleg ez egyáltalán nem így működik, az OKI olvas le 8 állomást, és ezeknek a mintáknak a felhozatala problémás, időbe telik. A másik megoldás egy technikai megoldás, ennek is megvan egy magyar fejlesztéssel az alapja, ehhez jelenleg 150 millió forint kellene, hogy ezt ki tudjuk fejleszteni, és állomásonként további olyan 5 millió forint lenne egy online készülék, amely azonnal, folyamatosan tudná vizsgálni a pollenkoncentrációt, és tudnánk jelenteni. Jelenleg erre nem áll rendelkezésre pénz, úgyhogy most örülünk, hogy az idén 3 nappal előbb tudtuk elkészíteni a jelentést a tavalyihoz képest. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Elnézést kérek, nem tudtam, hogy van egy egészségügyi prezentáció is, erről engem nem tájékoztattak. A következő ülésen ezzel fogjuk kezdeni, hisz az alelnök úrral pont egymásra néztünk, hogy ezt tartottuk volna a legfontosabbnak, hogy egészségügyi szempontból nézzük meg a dolgot. Elnézést!

És akkor még másfél perc van.

Szalkai Gábor (Vidékfejlesztési Minisztérium)

SZALKAI GÁBOR (Vidékfejlesztési Minisztérium): Másfél perc. Köszönöm szépen. Szalkai Gábor, a VM főosztályvezető-helyettese vagyok, nem is nagyon szeretném hosszúra húzni a bemutatkozásomat. Mikorra várható kormánystratégia? November elejére ez véglegesítésre kerül, most már azt mondom, hogy végstádiumban van. Nagyon rövid leszek, csak címszavakat mondok.

A kormánybiztos-kinevezésről az államtitkár úr nyilatkozott, én erről többet nem tudok mondani.

1 083 millió forint felhasználása. 542 millió forint – ez eljutott az alelnök úrhoz is – célfeladatokra lett felhasználva, ezen kívül még a kormány közmunkaprogramokra és egyéb

feladatokra használ fel jelentős összeget, ami eléri ezt az 1 083 millió forintot, sőt meg is haladja azt.

Mikorra várható a jogszabályoknak, akár a belterületi, a módosított jogszabályoknak, akár az egész eljárásrendnek a felülvizsgálata? Ez január 1-je, ahogy Jordán úr is elmondta, tehát január 1-jétől tervezzük bevezetni, nem szezon közepén, hanem a holtszezonban tervezzük bevezetni ezeket a módosításokat.

Az önkormányzatokkal az együttműködés. Én magam is részt vettem az alelnök úrral együtt a MÖSZ – Magyar Önkormányzatok Szövetsége, ha jól tudom – ülésén, és ezen kívül a BM-mel is folyamatos az együttműködés, önkormányzati híradókban, különböző úton-módon igyekszünk eljuttatni a megfelelő információkat és a segítséget, de szeretnénk ezt az együttműködést még szorosabbra venni és még hatékonyabbá tenni.

Iskolai programok, oktatás. A Sulineten elérhetőek oktatási anyagok, amelyeket az iskolák tudnak használni, de ezen kívül szeretnénk még az idei évben eljuttatni anyagokat különböző úton-módon, ennek a konkrét megvalósítása egyelőre kialakítás alatt van, de télen az iskolásoknak, akár az általános iskolásoknak, de a középiskolásoknak is, hogy minél többet halljanak a parlagrafőről. A növényorvosi kamarával télen tervezünk gazdaképzést, amihez esetleg akár a Parlagrafűmentes Magyarországért Egyesület segítségét is kérjük, hogy ez megvalósulhasson. Ezen kívül ami még nagyon fontos, és a kollégám elfelejtette mondani, hogy ma a Budaörsi úton, a Növényvédelmi Társaság napraforgó-gyomirtás témájában szervez egy fórumot, ahol – nem tudom, hogy eljutott-e önökhöz a meghívó – szeretettel látunk mindenkit. Ez fél 4-kor kezdődik a szakigazgatási hivatal Budaörsi úti épületében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egy megjegyzés: azért is lenne fontos a kormánybiztos személye, mert a nemzetgazdasági miniszter azt írta nekem, hogy a közmunkaprogram nem ebből a pénzből van finanszírozva, önök azt mondják, hogy ebből finanszírozzák. Ilyenkor lenne jó az, hogyha pontosan tudná egy ember, hogy mit mond a bal kéz, és mit csinál a jobb kéz. Ilyen szempontból ez érdekes. Értem a közmunkát, fontos is, csak akkor jó lenne pontosan látni, hogy hogyan és mint van.

Köszönöm szépen az előadónak.

Ajánlás elfogadása

Tisztelt Képviselőtársaim! Nagy Andor alelnök úrral egy ajánlást szeretnénk tenni, és örülnénk, hogyha ezt szavazatokkal támogatnátok. Azt szeretnénk kérni a parlagrafűvel foglalkozó illetékesektől, hogy akár a VM-stratégiát, akár a kormánystratégiát tekintve az egészségügyi szemlélet dominánsan jelenjen meg ezekben a stratégiákban. Ez egy ajánlás lenne, több konkrétumot nem tartalmaz, nem a bizottságnak a kompetenciája ennek a megírása, csak szeretnénk azt jelezni, ami gyakorlatilag minden hozzászólótól elhangzott, hogy az egészségügyi aspektusát próbáljuk meg a lehető legkomolyabban venni. Azt hiszem, jól mondtam ezt a dolgot. (*Dr. Nagy Andor bólogat.*) Tekintettel a rövid időre én nem nagyon nyitnám meg ezzel kapcsolatosan a vitát. Aki ezzel az ajánlással egyet tud érteni, kérem, kézfelemeléssel szavazzon. (*Szavazás.*) Köszönjük szépen, ez egyhangú.

Egyebek

Ajánlás elfogadása

Az egyebekben egyetlenegy napirendi pontot készítettünk elő előzetesen, ez is kétmondatos. Előzetesen kiküldésre került az a levél, amelyet Szalai Annamária küldött válaszként azzal a felvetéssel kapcsolatosan, hogy a fenntarthatóság, illetve a környezetvédelem a frekvenciakiosztások esetében szempontként jelenjen meg, tehát hogyha

valamilyen frekvenciapályázatot kiírnak, akkor ez a fenntarthatósági, környezetvédelmi szempont jelenjen meg konkrétan – ne csak pluszpontot lehessen kapni érte – magában a szempontrendszerben. Itt szintén az alelnök úrral azzal a javaslattal élnénk a bizottság tisztelt tagjai felé, hogy egy ajánlás formájában Szalai Annamária felé erősítsük meg, hogy a bizottság örülne, ha a fenntarthatóság megjelenne szempontrendszerként a frekvenciák pályázataiban. Ez konkrétan a parlagfű esetében is fontos lenne, de a környezeti nevelés szempontjából és minden egyéb szempontból fontos lenne. Ezt is jól mondtam? *(Dr. Nagy Andor: Igen.)* Ebben sem nyitnánk meg nagyon a vitát. Azt szeretném kérni, hogy aki ezt tudja támogatni, az kézfelemeléssel jelezze ezt. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, ez is egyhangú.

Egy technikai bejelentés: 2011. október 10-én, 9 órakor lesz a következő ülés, amelyet, ha minden igaz, az elnök úr, Jávor Benedek elnök úr fogja már vezetni.

Köszönöm szépen, és akkor november 15-éig várnánk valamiféle anyagot, annak függvényében pedig megszerveznénk ezt a parlagfű-konferenciát. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 3 perc)

Dr. Oláh Lajos
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese